

Сейф.

K/3-inunabela!

Mercurius Trismegistos

Бібліотека
лян у

Оо. Васи-
льові

887-Ее

CHVGONIS DE SA^ICTO VI

ctore in librum Geneleos Al

legoriae. Liber pri

Ex libris Manu

mus. *Mentouris*

1662
Ex libris
Glo. 61

De significatione caeli & terrae

CAP. I.

N principio creauit deus caelum & terram. Coelum designat summa: terra ima. caelum inuisibilia: terra visibilia. caelum angelos: terra homines. caelum spiritualia: terra corporalia. caelum angelos sublimitate positionis: & excellentia conditionis. sublimitate positionis: quia cunctas visibiles & materiales creaturas altitudine supercellit. Excellentia autem conditionis: quia res caeteras sua soliditate & quadam perpetuitate praecedit. Sic illa caelestium spirituum angelica natura / creaturas vniuersas / & caelestis patriae mansione / & conditionis suae dignitate superat: & eis superemicat. Terra significat hominem: & loci positione / & conditionis minori dignitate. Loci positio: quia caelo inferior. conditionis minori dignitate: quia caelo corruptibilior. Sic homines: respectu angelorum / & mansione sunt infimi / & conditione corporalis naturae minus digni. Secundum praedictam quoque institutionem: caelum significat praelatos perfectos / contemplatiuos. Terra autem: significat subditos / imperfectos / actiuos. Praelati namque perfecti / contemplatiui: siue auctoritate muneris / siue differentia dignitatis / siue merito virtutis: subiectis / imperfectis / actiuis sunt superiores. Subiecti vero imperfecti actiui: praelatis perfectis / contemplatiuis inferiores. Caelum igitur angeli: terra homines. caelum praelati: terra subiecti. caelum perfecti: terra imperfecti. caelum contemplatiui: terra actiui.

Депозитарна бібліотека

№ 1629

De caelo terra & operibus sex dierum

CAP. II.

a. j.

Explicaciones in Genesim, Sent: et Regu.

Львівська бібліотека

АН УРСР

№ СТ21630

MERCVRII TRISMEGISTI LIBER DE POTESTA
TE ET SAPIENTIA DEI PER MARSILIVM FICINVM
• NVM TRADVCTVS: AD COSMVM MEDICEM.

Quo uadā ^{D M S} nescio: multus morior, Valete posthūm.

Tu quicumq; es: qui hæc legis: siue grāmaticus: siue orator: seu
philosophus: aut theologus: scitq; Mercurius Trismegistus sū:
quem singulari mea doctria & theologica: ægyptii prius & bar
bari: mox Christiani antiqui theologi: ingenti stupore attoniti
admirati sunt. Quare si in e emes: & leges: hoc tibi erit cōmo
di: quod paruo ære comparatus summa te legērem uoluptate:
& utilitate afficiam. Cum mea doctrina cuicumq; aut mediocri
ter erudito: aut doctissimo placeat. parce oro: si uerū dicere non
pudet: nec piger. Lege modo me: & fatebere nōn mētītum: sed
si semel leges: rursum releges: & cæteris consules: ut me emāt:
& legant. Bene Vale.

O tempore: quo Moyses natus ē: floruit Athlas astrologus Promethei physici frat. ac maternus auus maioris Mercurii: cuius nepos fuit Mercurius Trismegistus. Hoc autē de illo scribit Augustinus. Quāq̄ Cicero atq̄ Lactātiō: Mercurios q̄nq̄ p̄ ordinē fuisse uolūt q̄ntūq̄ fuisse illū q̄ ab ægyptiis : a græcis autē Trismegistus appellatus ē. Hūc asserūt occidisse Agrū: ægyptiis præfuisse: eisq̄ leges ac litteras tradidisse. Litterarū uero characteres ī aīaliū arborūq̄ figuris instituisse. Hic in tāta hominū ueneratione fuit: ut in deorū numerū relatus sit. Tempła illius numinis constructa q̄ plurima. Nomen eius ppriū: ob reuerentiam quandā pronunciare: uulgo ac temere nō licebat. Primus anni mensis. apd̄ ægyptios nomine eius cognominatur. oppidū ab eo conditur: quod etiam nunc græce noīatur .i. Mercurii ciuitas. Trismegistū uero inter maximum nuncuparunt: quoniam & philosophus maximus: & sacerdos maximus: & rex maximus extitit. Mos enim erat ægyptius: ut Plato scribit: ex philosophorum numero sacerdotes: ex sacerdotum cœtu regē eligere. Ille igitur quemadmodum acumine atq̄ doctrina. philosophis omnibus antecesserat: sic sacerdos inde constitutus. sanctimonia uitæ. diuinorumq̄ cultu. uniuersis sacerdotibus præstitit. ac demum adeptus regiam dignitatem. administratione legum rebusq̄ gestis superiorum regum gloriam obscurauit. ut merito ter maximus fuerit nuncupatus. Hic inter philosophos primus. a physicis ac mathematicis ad diuinorum contemplationē se contulit. Primus de maiestate dei. dæmonū ordie. animarum mutationibus sapientissime disputauit. Primus igitur theologiæ appellatus est auctor: eum sequutus Orpheus secundas antiquæ theologiæ partes obtinuit Orphei sacri initiatus est Aglaophemus. Aglaophemo successit in theologia Pythagoras quem philolaus sectatus est diui Platonis nostri præceptor. Itaq̄ una priscae theologiæ undiq̄ sibi consona secta ex theologis sex. miro quodam ordine conflata est exordia sumēs a Mer

curio. a diuo Platone penitus absoluta. scripsit autem Mercurius
us libros ad diuinarum rerum cognitionē pertinentes quāplu-
rios. in quibus prohi deus immortalis quā archana misteria quā stupēda
pādūt oracula. nec ut philosophus tantum. sed ut propheta sæ-
penumero loquitur. canitque futura. Hic ruinam præuidit pri-
scæ religionis. hic ortum nouæ fidei. hic aduentum Christi. hic
futurum iudicium. resurrectionem sæculi. beatorum gloriam
supplicia peccatorum Quo factum est. ut Aurelius Augusti-
nus dubitauerit. peritia ne syderū. an reuelatione demonum.
multa prorulerit. Lactantius autem illum inter sibillas. ac pro-
phetas connumerare non dubitat. E multis denique Mercurii li-
bris. duo sunt diuini præcipue. unus de uoluntate diuina. alter
de potestate & sapientia dei. Ille Asclepius. hic Pimāder inscri-
bitur. Illum Apuleius Platonice latinum fecit. Alter usque ad
hæc tempora restitit apud græcōs. At nuper ex macedonia in
Italiam aduectus. diligentia Leonardi pistoriensis docti: probi-
que monachi. ad nos peruenit. Ego autem cum tuis exortationi-
bus prouocatus. e græca lingua in latinam conuertere statuisse
æquum fore putauī. Cosme scelix. ut nomini tuo opusculum
dedicarem. Nam cuius ipse adiutus opibus: librisque: affatim
refertus. studiis græcis incubui. eidem studiorum græcorum
me decet offerre primitias. Neque fas erit: opus tā sapiētis phi-
losophi: ram pii sacerdotis: tam potentis regis: dicare cuiquam
nisi ipse esset: cui dicatur: pietate: sapientia. potentia. reliquis
omnibus ante celleret. Est autem: ut ad scripta Marcurii descen-
damus. huius libri titulus Pimander: quoniam ex quattuor p-
sonis. quæ in dialogo disputant primæ Pimandro partes attri-
buuntur. Edidit uero librum ægyptiis litteris: idemque græce lin-
guæ peritus. græcis inde transferendo communicauit ægyptio-
rum mysteria. Propositum huius operis est de potestate. & sa-
pientia dei differere. Cūque sint horum operationes geminæ
Quarum prima in ipsa dei natura permanet. Secunda porrigi-
tur ad extrema. Et illa quidem mūdum primum æternumque
concipit. hæc uero mundum secundum. temporalemque parit.
De utrisque operationibus. deque mundo utroque grauissima dispu-
tat Quid dei potestas: quid sapiētia: quo ordine intrinsecus concipi-
ant: quo progressu exterius pareāt. Præterea quæ producta sunt.

quomodo se inuicem habeāt: quo cōueniant: quo ue discrepēt:
quo denique pacto suum respiciant auctōrem . Ordo autem uo
luminis est: ut in libellos quattuordecim distinguamus . utq̄ pri
mæ dialogi partes Pimandro dentur: Secundas teneat Trisme
gistus: Tertias Aesculapius: Quartum locū obrineat Tatius.
Intendit ergo Mercurius in diuinis Aesculapium: ac Tatiū eru
dire. Diuina docere nequit: qui nō didicit. At humano ingenio
quæ supra naturam sunt: inuenire nō possumus. Diuino itaque
opus est lumine: ut solis luce solē ipsum intueamur. Lumē uero
diuinæ mentis nunq̄ infunditur animæ: nisi ipsa: ceu luna ad so
lem: ad dei mentē penitus conuertatur. Non conuertitur ad mē
rem anima: nisi cum ipsa quoq̄ sit mens. Mens uero non prius
sit: q̄ deceptiones sensuū: & phantasiæ nebulas deposuerit. Hac
de causa Mercurius modo sensus & phantasiæ caligines exult: i
aditū mentis se reuocat. Mox Pimander .i. mens diuina i hunc
influit. Vnde ordinem rerum omnium: & in deo existentium:
& ex deo manantium: cōtemplatur. Demum quæ diuino sunt
numine reuelata: cæteris hominibus explicat. Is igitur ē libri ti
tulus. id propositū illius & ordo . Tu uero Cosme sc̄elix lege
sc̄eliciter . ac diu uiue: ut & diu patria uiuat.

*Ut nemo
dicit se
absq̄ solis
in deo
et in
et in
et in
et in
et in
et in*

Mercurii Trismegisti Liber de Potestate & Sapientia Dei e Graeco in Latinum traductus a Marsilio Ficino Florentino ad Cosmum Medicem Patriae patrem. Pimander Incipit.

Vm de rerum natura cogitarem: ac mentis aciem ad superna erigerē: sopitis iam corporis sensibus: quemadmodum accidere solet iis: qui ob saturitatem: uel defatigationē somno grauati sunt: subito mihi uisus sum cernere quendam immensa magnitudine corporis: qui me nomine uocans: in hūc modū clamaret. Quid est o Mercuri: quod & audire: & itueri desideras! Quid est quod discere: atque intelligere cupis! Tum ego quisnam es inquit! Sum inquit ille Pimander mens diuinæ potentiae. at tu uide quid uelis: ipse uero tibi ubique adero. Cupio inquam rerum naturam discere: deumque cognoscere. Ad haec ille. Tua me mente complectere: & ego te in cunctis quae operaris: erudiā. Cū haec dixisset: mutauit formam: & uniuersa subito reuelauit. Cernebam enim immensum quoddam spectaculum omnia uidelicet in lumen conuersa suaue nimium atque iucundum: quod intuentem me mirifice oblectabar. Paulopost umbra quaedam horrenda: obliqua reuolutione: subter labebatur: in humidamque naturam migrabat: ineffabili tū uultu exagitatam. Inde fumus quidam manus in sonitum erūpebat: ex sonitu uox egrediebatur: quam ego luminis uocem existimabam ex hac luminis uoce: uerbum factum prodiit: Verum hoc naturae humidae adstantes eam fouebat. Ex humidae autem naturae uisceribus: sinister ac leuis ignis praeuolans: alta petiit. Aer quoque leuis spiritu parens: mediam regionem inter ignem & aquam sortiebat. Terra uero & aqua: sic inuicem commixtae iacebant: ut terrae facies aq̄s obruta nusquam pateret. Haec duo deinde commota sunt a spiritali uerbo: quod eis superebatur: aures eorum circumsonans. Tūc Pimander ait. Aduertis quod sibi haec uisio uelit! Cognoscam inquit. Ait ergo Pimander. Lumen illud ego sum: mens deus tuus: antiquior quam natura humida: quae ex umbra effulsit. Mentis uero germe uerbum: lucens dei filium. Quid ergo inquit! Sic inquit. Cogita: quod in te uidet & audit uerbum domini: mens autem pater deus Neque enim distant adinuicem: horum unio uitae est. TRISM. Gratias habeo tibi Pimander. Verum in primis meditare lumen: atque co

gnosce. TRISME. Hec ubi dicta sūt: diu illū graui: ut eius ideā
ad me cōuerteret. Quod cum ille fecisset: repente p̄spicio mea
ī mente lucē uiribus innumeris existentē: ornatū sine termino
ignem: ui ingenti circūseptū: & in ipsa stabilitate dominātem.
Hæc ipse percepi p̄ Pimādri uerbū: q̄ me stupore atronitū sic ite
rū affatus est. Vidisti in mente primā speciē infinito īperio præ
ualētē: Eiusmodi quædā mihi Pimāder. At ego illi Elemēta na
ture unde n̄tānarūt: PIMANDER. Ex uolūtate dei: quæ uer
bū cōplexa pulchrūq̄ ituita mūdū: ad eius exēplar reliqua sui ip
sius elementis uitabilibusq̄ seminibus exorauit. Mēs autē deus
utriusq̄ sexus secūditate plenissimus uita & lux cū uerbo suo mē
tē alterā opificē pepit qui qdē deus ignis atq̄ spiritus numē. Se
ptē deinceps fabricauit gubernatores: q̄ circulus mūdū sensibile
eōplectūtur: eorūq̄ dispositio fatū uocatur. Cōnexuit inde dei
uerbū ex elemētis dei deorsū tenētibus: purū naturæ artificium
unitūq̄ est opifici menti. Consubstantiale enim erat. Relictaq̄
sunt elemēta naturæ deorsū cadēria sine ratione: ut sint tāquā so
la materies. Mēs quidē opifex una cū uerbo circulos cōtines: ac
celeri rapacitate cōuertēs: suā ad se machinā flexit: eamq̄ uolūt
a p̄ncipio ad finē absq̄ sine præcepit. Incipit enim illic semp̄ ubi
diffinit Horū p̄fecto cunctoz̄ circuitus quādamodū ipsa mens
uoluit: ex elemētis īferioribus animalia cōflauit rationis exper
tia: neque enī præbuit rationē aer uolatilia ptulit: aqua uero na
tātia. Distincta quoq̄ inter se sunt aqua & terra: eū īmodū: qui
menti placuerat. Terra postmodū animātia: quæ intus habue
rat: peperit: quadrupedia uidelicet serpētia: fera: agrestia. pari
ter atque domestica. At pater omnium ītellectus uita & fulgor
existens. hominē sibi similit̄ procreauit. atque ei tanquā filio suo
cōgratulatus est. Pulcher. n. erat: patrisq̄ sui ferebat imaginem
Deus. n. re uera propria forma nimirū delectatus. opa eius oīa
usū cōcessit humano. Homo autē. cū cōsiderasset in tēpore suo
rerū omniū p̄creationē. ipse quoq̄ fabricare uoluit. Vnde a cō
tēplatione patris: ad speram generatiōis delapsus est. Cūq̄ om
niū in se potestātē haberet. opificia septem gubernatorū animad
uertit. Hi autē humanæ mētis meditatione gaudētes. singuli eo
rū propriū ordinis participē hominē reddire. Qui postq̄ didicit
horum essentiā. propriāq̄ naturā cōspexit. penetrare atq̄ rescin

fructus est

De Causis
hōis

dere iā exoprabat ambitū circularū. uimq; gubernatoris præsi-
dentis igni cōprehēdere. Qui ue arbitriū & potestātē omnium
habuerat. in animantia mūdi mortalia & ratione carētia p har-
moniā emerit: atq; exiliit penetrās ac resoluēs potentiā circulo-
rū. Ostēditq; naturā: quæ deorsum labiē. uelut pulchrā dei for-
mā. quā cū natura contuerēt mira pulchritudine præditā esse:
actionesq; omnes septē gubernatorū. atq; isuper dei ipsius effi-
giem possideret. illi amore ingēti subrisit. uipote quæ humanæ
pulchritudinis speciē in aqua specularetur. eiusdēq; admirationē
quādā in terra conspiceret. ille præterea cōsecurus similitē sibi for-
mā in se ipso existentē: uelut in aquā amauit eā: secumq; cōgre-
di cōcupiuit. Effectus e uestigio sequutus est: uolūtātē formāq;
carētē ratione pgenuit. Natura illud i quod tota serebatur amo-
re cōplexa: illi penitus sese iplicuit: atq; cōmiscuit. Quādo cau-
sam solus homo ex uniuersis terrenis animātib; duplicis natu-
ræ censeretur: mortalis quidē ppter corpus. immortalis autē ppter
hominē ipsum substātiālē Immortalis. n. est: cunctorū quæ ar-
bitrium obtinet. cætera uero uiuētia quæ mortalia sunt fato sub-
iecta patiūt. Nō igitē harmonia superior obstitit. i harmoniam
uero lapsus periclitatus seruus effectus est. Hic utriusq; sexus fœ-
cūditate munitus: ab eo q arborū & riuorū fons est: uigilq; fa-
ctus: ab eo qui est uigilans: continetur: atq; eius dominatiōi su-
biicitur. TRISME. Post hæc: mens inq; meæ rationis: ipse es-
Tum Pimander. Idest inquit mysteriū: quod i hāc usq; diem:
genus humanū latuit. Natura quippe homini sese imiscēs. mira-
culū attulit: quod onniū miraculorū uicit admirationē. Nam
cū septē illoꝝ harmonia ipse iam fuisset imbutus ab eo. Quem
tibi: paulo ate narraui: patre uidelicet atq; spiritu: natura ipsa nō
restitit. Quinimo septē p̄tinus homines pepit. septē guberna-
toꝝ naturas: masculini pariter ac feminini generis compotes at-
q; sublimes. At hæc ipse sic ituli. O Pimāder. ardentē desiderio
nup affectus sum: audire præterea reliq; cupio Quare: ne hic me
deseras. obsecro. Cæterq; ille mihi. PIMAN. Sile. nōdum. n.
primū f̄monem absolui. TRIS. Ecce iā raceo. PIMAN. Ho-
rū septē: ut dixi: generatio i hūc modū effecta ē. Femina eni aer
& aq̄ coeūdi cōpos ex igne maturitatē: ex æthere sumpsit spiritū
cōglutinauitq; nā corpora ad hoīs speciē effingēdā. Nō at ex uita

De rebus

& luce: i animā mortemq; p̄cessit. Vita q̄ppe animā largita ē:
 lux deniq; mortē. Talia p̄fecto usq; ad finē circuitus p̄cipiorū
 simul & generū: cūcta mundi sensibus mēbra manebant. Verū
 audi iā reliquū: quē sūmopere cupiebas: sermonē. Expleto de-
 mū circuitu: omniū: uolēte deo: solutus est nodus. Nā cūcta
 utriusq; generis: animātia: una cū hoīe: dissoluuntur. Et mascu-
 la quidē ex parte: femineaq; similiter cōficiēbant. Extēplo deus
 uerbo s̄cto clamauit. Pululate: adoleſcite: propagate uniuersa
 germina: atq; opera mea. Vos insuper: quibus mētis portio cō-
cessa ē: genus recognoscite uestrū: uestraq; naturā imortalē con-
siderate. Amore corporis: mortis causā: esse scite: rerū omniū
naturā discite. His dictis prouidētia p̄ fatū harmoniāq; confla-
 uit: mixtiōes: generationesq; cōstituit. Vnde cūcta sunt secūdū
 genus propriū p̄pagata. Demū q̄ seipsū cognouit: bonū: quod
 ē super essentiam: consecutus est. Qui uero corpus amoris erro-
 re cōplectebatur: is oberrabat in tenebris mortis: mala sensu p̄-
 cipiēns. Quod tamē delinquunt: ignorātes inquā ut ob eā cām
 immortalitate priuentur. PIMAN. Videris o Mercuri nō satis
 itelligere: quæ audieris. TRISME. Et si nōdū itelligere sim p̄-
 fessus: itelligo tamē: ac memini. PIMAN. Gratulor si q̄ di-
 cta sunt: tenes. TRISME! Rñde mihi q̄so Pimāder: cur digni
 morte sint hi: q̄ i morte iacēt: PI. Quia p̄cessit p̄prio corpi trī-
 stis ūbra: ex hac q̄dē natura humida. Ex hac uero corpus imū-
 do sensibili cōstitit: ex hoc deniq; mors ipsa scaturiit. Nū hoc te-
 nes Mercuri! Tenes ēt qua de causa: q̄ seipsū cognoscit: transit i
deum: ut dei uerbū tradidit. TRISME. Q̄m̄ ex uita & luce cō-
 stat oīum pater: ex quo natus ē hō. PIMAN. Recte loqueris.
 Lux & uita deus est: & pater: ex quo natus est homo. Si igit̄ cō-
 prehēderis te ipsū ex uita ac luce cōpositū: ad uitā rursus lucēq;
 trāscēdes. Trisme. Hæc ait Pimāder. At ego. Adhuc mihi mēs
 dicas oro: quonā pacto ad uitā ascēdere queā! PI. Deus ip̄e mēs
 iussit ut hō mētis p̄iceps: se ipsū aiaduerteret. TRIS. Nō ergo
 hoīes singuli mentē possidēt. PI. Recte dicis Mercuri. ad sū. n.
 ego mens iis: qui bōi: pii: puri: religiosi s̄ctiq; sunt: p̄sentiāq;
 mea fert illis op̄e: adeoq; ut statim cūcta dignoscāt: patrēq; pa-
 catū & propitiū hēant. Itaq; grās agūt benedicentes pie & hym-
 nis solēnibus collaudātes: cōcedūt sane corpus morti suæ sensu

Mentis uo
 potes q

um illecebras fastidiunt. utpote qui clare diiudicant q̄ letifera
sit sensuū lenocinia: quin et ipsa mens ianitoris munere fungēs
incidētes ī insidias corporis haud quā p̄mitto finem consequi
suum. aditus. n. per quos turpes blanditiæ manare solent: iugi
ter intercludo: libidinūq; fomites oēs exinguo. Cōtra ab igna- ^{nota}
ris: improbris: ignavis. inuidis iniquis: homicidis impiis pro-
cul admodum habito. promittens eos dæmōis ultoris arbitrio
qui ignis acumen incutiens: sensus affligit: magisq; ad patranda
scelera armat hominem: ut turpioris culpæ reus: acriori suppli-
cio sit obnoxius. Eumq; sine ulla intermissione: ad insatiabiles
concupiscentias inflamat. Cum eo pugnat in tenebris: pecca-
tum exanimat: & ignis impetum in eius cruciatum mirū in mo-
dum concitat: atq; adauget. TRI. diligenter mihi oīa o mens
quemadmodum postulabam: exposuisti. Vterius autem id re-
sponde. quid post accensionem futurum sit: Primum quidem
Pimander ait. In corporis materialis resolutione: corpus in alte-
rationem labitur. Species quam ante habuerat. insensibilis deli-
rescit in posterum. Morum ociosus habitus dæmoni concedit
atq; dimittitur. Sensus corporei partes animæ facti. suos in fō-
tes refluunt: aliquando in suos actus iterum surrecturi: irascen-
di & appetēdi uires in naturam conuertunt ratiōe carentē. Itaq;
residuum tum per armoniam recurrit ad supera. Primæ dehinc
zonæ crescendi pariter & decrescendi officium reddit. Secundæ
machinatiōem malorum: ociosumq; dolum. Tertiæ ociosam
concupiscentiæ deceptionem. Quartæ imperiosam atq; inex- ^{ambitio}
plebilem ambitionem. Quintæ prophanam arrogantiam: &
audatiæ temeritatem. Sextæ occasiones diuitiarū prauas. Itēq;
ociosas. Septimæ zonæ mendacium insitum. Tunc sane ani-
mus harmoniæ motiones exutus: ad opratam naturam reuer-
titur: uim propriam habens: unaq; cum hiis: qui illic sunt: patrē
laudat. Ipsi quoq; in potestatum se numerum conferūt. effectiq;
potestates: deo fruuntur. Atq; idest summum bonum eorū qui-
bus cognoscendi fors competit. Deū. s. fieri. Quid præter hæc
ad te pertinet: nisi ut cuncta amplexus: dux fore uelis eorum:
qui cura sint tua digni. ut humanum genus tuo munere diuinā
salutē cōsequat. Talia qdā effatus Pimāder. in potestātū diui-
narū numerum se reduxit. Ego at bñdicēs ac gratias agēs uni-

*P. Argensolus
op. prima*

uerborum parati: surrexi iam corroboratus ab illo: totiusque edo-
ctus naturae ordinē. Spectaculum & clarissimum contēplatus:
hinc ipse cepi hominibus pietatis & scientiae decorē enunciare.
O populi uiri terrigenae: qui uos ipsos ebrietati: somno: & igno-
rantiae dedistis: sobrii uiuite. Abstinetē a uentris luxu uos: q̄
in rationali somno demulcti estis. Illi autē exaudientes: mecum
unanimes conuenere: Tunc rursus adieci. Curo uiri terrigenae
praecipites ī mortē ruitis: cū uobis haud quāq̄ desit īmortalitatis
consequende facultas: reuocare iam uosmet: qui laboratis ino-
pia: ignorantiae tenebris inuoluti. Discedite ab obscuro luē: ascē-
scite īmortalitatē: corruptionē fugite. eorū uero partim deriden-
tes absedebāt ī mortis iter praecipitati. partim autē ad pedes meos
prostrati: ut eos instruerē praecabantur. Subleuans igit̄ eos: dux
humāi factus sum generis. ostendebā quippe illis quae ratio es-
set consequendae salutis. Sapientiaeque sermones illorū auribus
insondebā. Quo factū est: ut illi ex imbriū procellis emerferūt
tandē aduentante uespere: solisque radiis occidentibus. ut deo gra-
tias agerent praecipiebā. Postq̄ uero gratias egerāt. quique in p-
priū se cubile cōdebar. Ego autē Pimandri beneficiū inscripsi pe-
netralibus animi. atq̄ adeptus q̄ petierā oīa. in gaudio requieui.
Corporis. n. sōnus cū sobrietas extiterat. oculorū cōpressionē
uerus intuitus. silentiū meū bonitatis foecunda p̄gnatio. sermo-
nis platio bonorū oīum genitura. Haec mihi cōtigerūt ex mēte
haurienti. i. ex Pimandro diuine potētiae uerbo. Vñ ipse diuino
afflatus spiritu. ueritatis cōpos effectus sum. quāobrē oībus ani-
mi uiribus. patri deo gr̄as ago. Sāctus deus pater oīum. Sāctus
deus cuius uolūtas a propriis potestatibus adimpletur. Sāctus
deus q̄ suis familiaribus inotescit. Sāctus es. q̄ uerbo cūcta cōsti-
tuisti. Sāctus es. cuius imago est oīs natura. Sāctus es quē nūq̄
natura creauit. Sāctus es oī ptate ualidior. Sāctus es oī excellētia
maior. Sāctus es oī laude melior. Excipe uerborū sacrificia san-
cta ab aīo & corde debito tibi manāria. Ineffabilis solo silētio p̄-
dicāndus ab eo: q̄ fallacias uerae cognitiōi cōtrarias declinauit. An-
nue: corrobora me: atq̄ huius gr̄ae p̄cipites effice eos: q̄ ī ignorā-
tia uersant̄. cognitiōe quidē mihi fratres: tibi autē filii. Etenī fidē
tibi p̄sto. testimoniū de te perhibeo. In uitā ac lumē assurgo. Ipse
pater es uenerāndus. hō at̄ tuus. sanctitate una tecū potiri deside-
rat. cū ptate illi oīum arbitriūq̄ concesseris.

MERCVRII AD AESCV. SERMO VNIVERSALIS.

6
 Eus atq; ipsa diuinitas dico nūc n̄ q; genitū uidelicet qd
 d ingenitū. Si ergo diuinū sit: essentia est. sin deus ēt sup
 essentia. Intelligibile at id hoc pacto. intelligibilis. n. deus
 p̄mo nō sibi: sed nobis extitit. Intelligibile q̄ppe itelligēti p̄ sen
 sum subincidit. Deus itaq; minime sibi itelligibilis. Nō. n. aliud
 qddā existēs: p̄ter id quod itelligit itelligit a se ipso. Est tñ dis
 serēs quiddā a nobis: iccirco a nobis itelligit. Quod si intelli
 gibilis logos: n̄ deus: Sin ut deus haud sane: ut logos uerbū tan
 quā discretus dicat. Omne aut quod mouet: nō in moto: sed i
 quodā stabili mouet. Ipsum quoq; quod mouet ēt p̄manet. Im
 possibile. n. est cū eo simul agitari. AESCVLA. Quonā igit
 pacto Trismegiste: ea quæ in mūdo sunt: mutant una cū iis: q̄
 mouent. Nā speras erraticas, ab a plane spera moueri dicebas.
 TRIS. Iste nō motus o æsculapi: sed resistentia est. Nō enī eodē
 sed mō cōtrario gradiunt. Oppositio uero reuerberationē mo
 tionis stabilē cōrinet. Repercussio, n. stationis: agitatio est. Iō
 que erraticæ speræ cōtrario: ac aplane subalternæ inuicē discor
 rendo: obuiatione cōtraria circa oppositionē huiusmodi: ab ea
 quæ præstat: agitatur. Quod quidē aliter habere se nequit. Nā
 arctos ipsas: quas nosti: nec exoriri unquā: nec mergi circa idē
 perpetuo recurrentes: non moueri censēs: an consistere potius.
 ES. Moueri o trismegiste. TRISME. Quonā motu æsculapi.
 ESC. Motione circa idē sempiternæ currete. TRISME. At ue
 ro circulatio illa idē. & circa idē motus statione contentus. Ipsū
 nāq; circa idē prohibet. quod super ipsum est. Impeditū autē id
 quod super istum est circa idē instat. Atq; ita contraria agitatio
 firma est. ab ipsa oppositiōe perpetuo stabilita. Exēpla tibi ante
 oculos ponā. i terris uiuentiū ueluti. dū homo q̄s natat. currete
 nimix aq̄. manuū simul & pedū rep̄cussio stare hoīem efficit.
 ne cū aq̄ p̄ter collabat. aut mergat i eā. AESCV. Perspicuū o
 trismegiste exēplū i mediū attulisti. TRIS. Quodcūque ergo
 mouet i statu. a statu mouet. Motus itaq; aiālis oīs. qd ex mā
 costat: neq;quā sit ab is q̄ sūt extra mūdū. cæterq; ab iternis ad ex
 terna. seu ab aīa siue a spiritu. siue ab animo quodā icorporali.
 corpus enim corpus animatum minime mouet si neq; totum
 simul corpus. & si inanimatum existat. AESCVLA. Qua

ratione id afferis o trismegiste. TRIS. Ligna & lapides: & cætera omnia. quæcūque animā habēt: nō mouēt a corporibus æsculapi. Quod enim intra corpus mouēs ipsū inanimatū: non utiq; corpus illud est. quo mouent̄ utraq;. Et corpus eius quod fert. eiusq; quod fertur. Non illud quoq;. quod dictum est. animatū est ob eā potissimum rationē quod mouet. Nōne ergo p̄spicis animam tunc onerari maxime: quando sola duo corpora sustinet! Quinetiā manifestū est quicquid mouet̄: in aliquo et ab aliquo stante moueri. ESCVLA. In illo utiq; mutari oportet: quæ mutāt̄ o Trismegiste. TRIS. Recte dicis o æsculapi. Nihil ē i rerū ordine uacū. Solū uero quod nō est qđ priuatur existentia: uacuum nuncupandū. Nihil enī reperiri potest. qđ cū existat uacū sit. ESCV. Nonne reperiūtur quædā uacua trismegiste: ueluti doliū uacū: uacuis puteus & similia quoq; q̄plurima. TRIS. Heu q̄procul a ueritate uagaris o æsculapi. quæ āpla. & maxime oīum plena sunt. ea tu uacua putas. ESCVLA. Quomodo id o trismegiste! TRIS. Aer p̄fecto corpus est. id corpus reliqua penetrat. discurrensq; replet omnia. Corpus enī huiusmodi est. ex corporalibus nō cōpositū. Quo sit. ut quæcūq; tu uacua nūcupas: plena sint aeris. Itaq; cōcaua potius ista q̄ uacua nominari debēt. Nā & existūt. ac aeris. spiritusq; sunt plena. ESCVLA. Inuicta atq; idubia hæc ē ratio trismegiste. Aer corpus est. id corpus in reliqua permanat. atq; influēs cōplet omnia. Locū in quo ōne mouetur. qđ esse dicemus! TRIS. incorporeū o æsculapi. ESCVLA. Incorporeū uero qđ ē! TRIS. Mēs ac ratio se se complectens: libera ab omni corporis mole. ab errore aliena. ipassibilis. itangibilis. ipsa sibi assistēs purgans atq; seruans omnia. Cuius radi sunt bonum ueritas. principale lumē primaq; animæ forma. AES. Deus quid est! TRIS. Quod nullum ex iis est. hōz tamē oīum ut sint: causa. præsens quidē cunctis præsens. ēt unicuiq;. neq; quicquā permittit non esse. Omnia ex iis quæ sunt: procreāt̄. De nihilo autē nihil prouenit. Nam quæ minime sunt: naturā nullā habent: qua fieri ualeāt. cōtra. ea quæ sunt: naturam nō habent: p̄ quam aliquādo non existāt. ES. Quid igitur ais de non esse aliquādo! TRIS. Deus p̄fecto mens non est. at uero ut sis mens: causa est: nec spiritus. sed causa: qua spiritus extrat. nec lumē sed causa: qua lumen

existit. Vnde deum colere oportet duobus iis cognominibus: quæ soli competunt illi. Cæterorum uero nulli penitus congruunt. Et n. ex iis: q̄ præter ipsum appellatur dii: seu dæmones, siue homines: nullus esse tã bonus potest: quam deus unicus. Is enim ipsum bonum est: nec aliud quicquã præter bonum. Reliqua omnia ab ipsa boni natura secreta sunt. Corpus quidẽ & anima locum habent nullum. quo bonum capiãt: Tam ampla enim est bonitas: quã existẽtia rerum omnium: tum corporaliũ tum et incorporaliũ sensibiliũq̄: & intelligibiliũ: id bonum est: is est deus. Caue itaq̄ ne quãdo dixeris aliud quicquã bonum: p̄phanus enim hic foret error. Neq̄ & dixeris deũ aliud quiddã: præter solũ bonum. In eã de quippe impietate incideres. Sermone igitur ab omnibus bonum p̄nunciatur. Quid tamen sit: ab omnibus non intelligitur: iccirco deus non cognoscitur ab omnibus. Verũ pp̄ ignorantiam tum deos: tum & nonnullos homines bonos nominant. Nunq̄ tamẽ esse boni possunt nec etiam fieri. Reliqui igitur dii cuncti immortales honorati nomine dei. Deus autem bonum nõ secundũ honorationẽ: sed ipsa sui natura. Vna enim dei natura est: ipsum scilicet bonum. Vnum quidẽ est in utrisq̄ nominibus: unde cuncta genera profluunt. Bonus enim porrigit uniuersa: nec accipit quicquam Deus exhibet omnia: capit nihil. Igitur deus bonum ac bonum deus. Altera dei appellatio pater est: ob eam causam. quia omnia gignit. Patris enim officium est generare. Qua propter p̄fectas id inuita censetur studium: atq̄ ipsum apud sapientes: creatio liberorum. Extrema uero omnium calamitas & impietas accidit illi: q̄ absq̄ filiis e uita dcedit. Qua de causa. dæmonibus dat pœnas post obitum. Supplicium deniq̄ huiuscemodi est: ut sterilis anima in corpus quoddã p̄ iudicium migret: Cui nec maris nec feminae nã isit. Qd̄ quidẽ a sole eleuatũ est: atq̄ conuexum. Igitur oesculapi cum homine: q̄ nullos genuit filios: nullũ hẽro cõmerciũ. Infelicitatis ramẽ eius miserere: cũ noueris quæ hũc multa post interitum maneat. Tot igitur tibi & talia dicta sit oesculapi: ex quibus p̄cognitio quãdã oium naturæ colligitur.

MERCVRII SERMO SACER.

Loria oium deus: diuinum: diuina natura: principium uniuersorum: deus: mēs: nã: actus: necessitas: finis: & g renouatio. Erat enĩ umbra infinita in abyssu, aqua in

super & spiritus tenuis intellectualis: per diuinā potētā in chaos
 In erāt. Floruit autē splēdor sanctus: qui sub harena & humida
 natura elemēta deduxit. Diūq; omnes seminalē naturā dilige-
 bāt. Cumq; indisticta fuissent: leuia postmodū in excelsam regi-
 onē prouolarunt. grauia sub harena humida residerūt: Distin-
 ctis libratiscq; rebus. igneo spiritu uehebātur. Emicuit coelū septē
 i circulos. Diu in astrorū ideis: cū signis eorū cōspiciebātur. Di-
 numeratae sunt stellae: secūdū eos. qui inhabitāt illas deos: ambi-
 tus amplior cursu suo: aereo circulo: cōspirāter diuino spiritu ue-
 ctus. Quisq; deorū ex interna uirtute ascripūt sibi opus exple-
 uit. Nata sunt ergo uiuentia: quadrupedia. reptilia. aquatica si-
 mul. atque uolantia. Satio item omnis p semina pululans gra-
 mē. herba. atque germina florū. lementē quoque regeneratio-
 nis intrinsecus cōprehēdebāt: Generationē hominū ad diuinorū
operum cognitionē. testimoniūq; naturae. ad imperadū oibus
quae celo reguntur. ad bonorū discretionē. ad incremētū generis
numeriq; propaginē. Omnisq; aia uelata carnis umbraculo. ad
coelestiū deorū discursum suspiciendum ad opera dei. & naturae
progressus. ad bonorum signa ad potestatis diuinae cognitionē
 Portio quaedam turbida est ad bonorum malorumq; iudicium
 ac bonorū uarium artificium iueniēdum. Incipit tamē in illis ui-
 uere. sapiētiaq; nācisci. ad portione cōtinue cursus deorū circueū-
 tiū. resolui praeerea in id. in quo ampla extrabunt monumēta.
 admonitiōesq; artificiorū sup terram electis in nomine tēporū
 herbae generatiōesq; carnis animatae. Tabefactus semētibus fru-
 ctuū opificisq; naturae & artis reiuuenescēt. Deniq; uesci necessi-
 tate. & renouatione deorū cursuq; circuli numerosae naturae. Di-
 uinū at ipsa scilicet omnis cōspiratio mūdi. natura denuo flore-
 scente: etenim in ipsa diuinate natura etiam constitit.

MERCVRII AD TATIVM CRATER SIVE MO- NAS.

Niuersum mūdū uerbo nō māibus fabricatus ē opifex
 u Ipse uero sic cogita illū p̄sentē semp agētē oīa: deū unū
 cū uolūtate sua cūcta cōstituētē. Id. n. eius corpus est.
 nō tangibile: nō uisibile. nō dimēsum. nō distans neq; alterius
 cuiusq; simile. Nā nec ignis nec aqua nec aer nec & spiritus. Verū

ab eo hæc pendit oia bonū uero ita est: ut sibi soli id competat
Terrā quoq; ornatu quodā diuini opis exornare uoluit. Dimisit
itāq; hominē mortalis animātis. mortale animal. & mūdus q-
dē refertus aīalibus uiuētis mūdi p̄ intellectū atque rōnē Hō enim
effectus est diuini opis contēplator. Q d̄ p̄fecto dū admiraret.
auctorē eius agnouit. Sermonē qdēo Tati singulis hominibus
deus ipertit. mētē uero nequaquā. non qd̄ iuiderit. qbus ne uti
q; iuidet. Liuor quippe ab eo non puenit. sed illa quæ habitat cū
animis hominū mētē carētibus. TAT. Cur o p̄r nō oibus deus
mētē communicauit? TRIS. Quoniam uoluit eā o fili. in medio
tanquā certamē. premiūq; animarū pponere. TAT. Vbinam
hāc locauit? TRIS. Cum craterē patulū hac iplessit. præconē
miserunt. lubens talia quædā animis hominū nunciare. Mergat se
ipsam ī hāc paterā. quæcūq; potest: quæ uidelicet credit craterē
animā ad eū. qui demiserat. redditurū. Quæue finē noscit. cu-
sus gratia nata fuerit. Quicūq; igitur præconum exaudierunt.
secp̄ miserunt in mētē. ii cognitionis p̄cipēs effecti sunt. mētēq;
suspicīetes. ī homines p̄fectos euasere. At qui præconiū negle-
xerunt. hi sermonis qdem participes. mentis autē expertes. reli-
cti sunt ignorantes: & cuius gratia. & a quo geniti fuerint. Horū
præterea. sensus irrationalis animantis sensuum similes: ira q; &
cupidine impliciti. ea quæ sunt digna conspectu: nequaquam
admirantur. Nam libidinibus corporis mancipati: horum cau-
sa natum hominem arbitrantur. Quicūq; uero dei materia
sulti sunt: ii o Tati secundum operum comparationē: pro mor-
talibus immortales habentur. intelligentia sua cuncta comple-
xi quæ in terra sunt: & quæ in mari: & si quid est præter ea supra
caelum. Atq; adeo seipsos erigunt: ut ipsum quoque bonum in-
tueantur. Quod sane cum perspiciunt eam. qua hic uescimur ui-
tam: miseriam quandam arbitrantur. Despicientes utiq; tum ē
corporea oia ad unū solū ferunt. Hic o Tati scientiā mētus est
diuinorū: si contēplatio ē intelligētia dei. diuino existēte craterē
TAT. Equidē o pater huius crateris laticē abluī cupio. TRIS.
Nisi o fili tuū corpus oderis. teipsū amare nō poteris. Quā pri-
mum uero nō te: sed deū ipsū dilexeris. mentem protinus con-
sequeris. hanc deniq; nactus scientiam: et uestigio nancisce-
ris. TATIUS. Quonam pacto asseris hæc o pater. TRIS.

Impossibile est o fili: utrisque simul intendere: mortalibus uide
licet. atq; diuinis. nam cum duo tantū in ordine rerum inueniā
tur: corporeum: & incorporeū: & illud quidē mortale: hoc diui
num dicatur electione unius amittimus alterum. Quotiensque
unius cura remittitur: alterius actus intenditur. Potioris itaque
optio: eligenti decora nōmodo hominē: qui elegit: deum red
dit. uerum pietatē erga deum cæteris quoq; demonstrat. Dete
rioris autē electio: hominē quidem ipsū perdit. aduersus autē
deum nihil præter id unū delinqt. s. q̄ quēadmodū pōpæ p me
dia transeunt: ipse quidē nullius actiōis cōpotes: cæteros autem
impedientes. Haud secus isti pōpæ instar uagātur: atq; ober
rant propter corporis uoluptates. Cum hæc igit ita se habeant
o Tati: diuina officia præcedere: humana sequi debēt. Deus p
fecto extra culpā. malorū a nobis causā uenit. nā mala bonis an
tepōimus. Cernis o fili q̄ corpora celestia trāscendere nos opus
est. quodq; choris dæmonum abesse ambitūq; astrorū eorūq;
progressus superare: ut ad unum solumq; deum tendamus. In
superabile. n. bonum est: sine termino infinitū. quo ad se nunq̄
incipiens. quo ad humanā cognitiōē. principiū habens. Eius
modi tamen cognitiō non eius initium est. sed nobis ipsius co
gniti principiū exhibet. Principium itaq; cōplectamur. Hoc. n.
cognito: uniuersa celerrime discurremus. Arduum autem est cō
suetā ac præsentia relinquentem. ad superiora se potioraq; con
uertere. illa. n. quæ oculis cernimus: nimium nos delectant. la
tentia diffidentiam pariunt. Patentia autem sane mala sunt bo
num occultum his. qui manifestis incumbūt. Nec enim forma
eius ulla: nec figura. hac de causa sui tantū simile cæteris. horū
uero dissimile. Etenim corpori. incorporeū apparere non pōt
huiusmodi est similis ad dissimile differentia dissimilisque ad id
quod simile est. Posteritas. Monas. i. unitas omnium principi
um radix atq; origo. absq; uero principio nihil. Initium autem
est non principiū. sed alterius: monas ergo principium. omnēq;
numerum continet. A nullo contenta. omnēq; gignit numerū
nullo numero genita. Quicqd utiq; gētū imperfectū diuiduum
crescēs atq; decrescēs. Ei uero quod pfectū. horum nihil accidit
Id sane quod augetur. uirtute monadis augetur. Euanescit autē
mbecillitatē pro pria: cum ulterius monadem capere nequeat.

Hec tibi o Tati p uiribus: imago dei subscripta sint: quā si diligēter consideraueris: oculisq; internis pronoueris: crede mihi fili ascensum ad excelsa cōperies Quinetiā imago ipsa te perducet: habet enim utm certam uisio eis: qui intuendi desiderio flagrant apprehendit eoq; trahit modo: quo lapis. qui magnes dictus est ferrum.

Mercurii Ad ratium Filium suum. Quod deus Latens simul ac patens est.

Vnc præterea sermonē apud te transigā o Tati: ne præcipuum nomē tibi desit: neue ignores id. quod plurimis occultū uideēt esse perspicuum. Nam si nusquā pateat. nihil utiq; erit. Quodcūq; se offert aspectui: genitū: qd uero latet: sempiternū. Neq; .n. opus est: ut appareat: quādoquidem esse nunquā desinit. Ante oculos quidē id: reliqua ponit: ipsū uero secretū manet: utpote quod uita fruitur sēpiterna. Etenī phārasia solū: circa quæ genita sunt: uersatur. in qua præter generationē nihil existit. At unicū id igenitum. incōprehēibile phantasiæ. Cum uero per ipsum cūcta clarescāt. per omnia rursus atq; i omnibus fulget. Hisque præsertim apparet. quibus ipse noritiā cōmunicare uoluit. Tu igitur o fili mi Tati in primis pijs precibus obsecra dominū: patrem unicū: unū: & a quo unus: ut sis illius misericordia dignus. Sic tādē deū tātū picipere poteris. si uel unus dūtaxat illius radius itelligentiæ tuæ benigne resulxerit. Sola siquidē intellectio latens: latentia perspicit. Itaq; si mēris oculis ispexeris o Tati: ille tibi: crede mihi: patebit. Deus sane totius expers inuidiæ: per singulas mūdi particulas ubiq; splēdet: atque adeo se notū præstat: ut nō intelligere modo: sed manibus etiā ipsis: ut ita dixerim: liceat atrectare. Nam ūdiq; nostris oculis eius obuersat: seq; obicit & inculat imago. Quod si isimū te laudes: quomodo aut teipsum: aut eum iuenies? Deniq; cū deū uidere uolueris: suspice siderū ordinē reliquoz. Quis age perpetuū horz seruat ordinē? Ordo quidē omnis numeri: loci limitibus terminat Sol deus deoz celestiū præstantissimus Soli cœlites reliqui ueluti principi regiꝝ parēt. Sol tantus: terra simul amplior atq; mari: minores tamen supra se stellas innumeras cōuertit patitur. Quem timet is: quē uerēt o fili! Diuerso

c

Львівська бібліотека
АН УРСР
№ СТ 21630

rum siderum sūt motus. Quis mēsuram singulis motionis assi-
gnat? T A T. Arcturum circa idem se ppetuo uertens: totamq;
trahēs mūdi machinā. TRI. Quis hoc utit̄ istrumēto? Quis
mare suis finibus circūscribit? Quis terrae pondus sistit: ac librat
in medio? Est certe aliquis o Tati: horū auctor: ac dominus. Et
enim locū uel numerū: uel mēsurā seruare absq; auctoris uirtute
īpossibile est. Ordo fieri ad deformitate nequit. Eget autē defor-
mitas a domino: qui ordinē praebeat. Vtinā tibi dareē o fili fa-
cultas: ut alarū dominiculo in sublimē aeris plagā uolares: me-
diāq; inter coelū ac terrā regionē sortitus: cōspiceres terrae qui-
dē soliditatē: maris diffusionē: fluxū fluminū: aeris āplitudinē
ignis actā caeleritatē. O foelicissimū fili spectaculū: o beatissimā
uisionē. Siquidē uno luminū motu seriem mūdi totius compre-
henderes: immobilēq; factiorē concitū: latentē quoq; perspicu-
um cernerēs. quod si per ea ēt: quae terra sustinetur fragilia: &
aquae profūditate cōdūtur deū artificem inuestigare uolueris:
age fili: circūspice humani corporis opificiū: Cuius admonitōe
perdisce: quis tam pulcher imaginis cōditor. Quis oculorū pi-
ctor. q; nares auresq; tornauit. Quis labia distēdit oris. Quis
neruos tetendit atque ligauit. Quis irrigauit uenas. Quis ossa
cōgessit solida: quis carnē pellicula tenui circūtexit. Quis digi-
tos articulosque discreuit. Quis fundamēta pedū extēdit. Quis
perforauit poros: atq; meatus aperuit. Quis splenē coegit: atq;
cōpressit. Quis pyramidē impressit cordi figurā. Quis iecoris
porro rexit fibras. Quis pulmonū sculpsit fistulas. Quis aluo
capacē amplitudinē tradidit. Quis honoranda corporis mem-
bra īpro patulo figurauit. Quis obscena ī obscuro prorsus abdi-
dit: eaq; aspectu cernētū uoluit secreta iacere. Vide quot diui-
nae artis opera ī una materia demōstrāē. Singulaq; pulchra: re-
cte q; dimēsa: necnō ppriis iuicē officiis differētia. Quisnā sin-
gula finxit? q̄lis mater? q̄lis pater: nōne haec solus ipse iuisibilis d̄
us cūcta: propria uolūtate: molitus est: Et cū statuā & imaginē
absq; fabro & p̄ctore fieri nullus asserere audeat: mirā mūdi hu-
ius cōstitutionē sine cōditore cōstituisse putabimus. O cecū ho-
mūculū. o nimis ipiū. o pfundis obrutū ignorātiae tenebris. Ca-
ue caue īquā o fili mi Tati ne ūq; artificiū p̄ues artifice Quinimo

cōgruo deū noīē prāiuocato: patrēq; eē ppriū eius existimato
 qđ li me quiddā audacius pferre coegeris: huius efficiā eē dicā:
 cōcipere ac facere singula: quēadmodū sine factore fieri qcquā
 nequit. Ita deum existere semp nisi semp agat omnia: impossi-
 bile est. in celo uidelicet aere: terra mari: in toto mūdo: ī quali-
 bet particula mūdi: tū ī eo: quod est. tū ī eo qđ nō extat. Nihil
 est ī omni natura: quod ille ipse nō sit. est ille siquidē: quæ sunt
 est ea ēt: quæ minime sunt. Quæ quidē sūt: deduxit ī lucē. quæ
 nō sunt: occulit ī seipso. Hic deus nomine melior. hic occultus:
 hic rursus oīum patētissimus. hic mēti cōspiciuus: hic p̄sens ocu-
 lis: hic īcorporeus: hic ut ita dixerim multicorporeus: Nā nihil
 ī corporibus est: qđ ipse nō sit. Omnia enim ipse solus existit.
 Nomina insuper habet omnia: quoniā unus est pater. Nomen
 quoq; nullū habet: quoniā pater est omniū. Quid ergo te lau-
 dabit: supra te: an infra te positū: Quo uertā oculos: ut te laudē
 supra ne: an īfra: intus in extra? Num modus: an locus circa te?
 nū aliud quiddā ex omnibus? In te autē oīa: abste omnia: præ-
 bes oīa. Nihil deniq; suscipis: omnia quidē habes. Quid autē
 nō habes: id ipsum nihil. Quādo uero laudabo te pater? Tem-
 pus & momētū tuū capere nō ualemus. Quā potissimū ī re lau-
 des cātabo tuas? Nū ī his: quæ creaueris? an ī illis: quæ nō crea-
 ueris potius? Num in his sorte: quæ in lucē e tenebris eruisti? an
 in iis: quæ latent adhuc archano sinu recondita? Per quid tandē
 hymnos tuo dicabo: nunquid in laudatiōe tali ego ipse mei iu-
 ris existā? an potius alter efficiar? Ipse profecto es: qcqd ego sū
 Ipse es: qcquid agam, Ipse es: qcquid deniq; dicā. Ipse enim es
 omnia: neq; aliud præter te quicquā. Quid sane nō es ipse? Ipse
 oē quodcūq; genitū. es quidē intelligēs pater fabricās deus. effi-
 ciens bonū: bona faciēs oīa. Materiæ nāq; purissimus aer. aeris
 anima animæ mēs: mētis deniq; deus.

**Q VOD IN SOLO DEO BONVM EST: ALIBI VE-
 RONEQ; VAQ; VAM. AD AESCVLAPIVM.**

b Onum o Aesculapi in nullo ponitur nisi in uno deo
 immo ipsum bonum deus ipse semper. Quamobrē
 efficiā ois motiōis: atq; cognitiōis: eē deum opoter.

Hac essentia orbatū nihil: hæc circa se stabile aq̄ nullius ege-
rum infinitū. superabundantē porrigentē possidet. Vnū id uni-
uersorū pricipiū. bonū porrigēs & effūdēs bonū quotiēs nomio
bonū id: qđ oīa bōa: & qđ bonū semp̄ intellige: hoc unico deo
adeft: neq̄. n. cuiusq̄ indignus est: ut adeptione ilius appetendo
malus fiat. neq̄ iactura cuiusq̄ in eū cadit unq̄. ut post dānū do-
lore afficiat. Maior. n. portici mali. nec est illo ualidius aliud a
quo expugnet: ī hūc iūria icidere nulla pōt: q̄ irritatus laceffir
ue excandescat. Nihil eius iugū subterfugit quo cōtemptus idī-
gnet atq̄ irascait nec est sapientius eo quicq̄ qđ illi æmulationē ī-
cutiat. Itaq̄ cū hæc illi non accidāt: nihil eius naturæ p̄ter ip̄m
bonū restitit. Quēadmodū uero nihil eorū: q̄ mala sunt: ī hac
insunt essentia: ita in nullo alio bonū inuenit. In singulis enim
reliqua insunt singula: tum in paruis: tum in magnis: tū ē ī his
q̄ secundū unū. & in ipso quoq̄ animali maxio oīum atq̄ potē-
tissimo: quod utiq̄ passionibus genita replet. Nā generatio pas-
sio quædā est. ubi aut̄ passio: nullo modo bonū. ubi bonū non
passio ponitur ulla. ubi dies nullo modo nox. ubi nox: neq̄ ē
dies. Quapropter ī generatione bonū esse nō pōt. Restat itaq̄
ī eo quod īgenitū: ut aut̄ materiæ concessa est omniū participa-
tio. sic quoq̄ boni participatione: mundus bonus. bonū dico:
inquantū ipse etiā oīa efficit. Qua quidē ex parte bonus est mū-
dus: in reliquis oībus non bonus. Passibilis. n. ac mobilis est: &
omniū præterea causā passionū. In homine insup̄ comparatio-
ne mali: bonū. Id quippe quod non nimis malū quoq̄ minus
malū: bonū in hominibus appellamus. Quo fit: ut bonum no-
strum nihil aliud sit q̄ mali portio minima. Vnde illud & seq̄t̄
ut bonū huiusmōi: a malo separatū esse nō possit. Inquinat̄. n.
hoc bonū. admixtione malorū. Insectū uero ulterius bonū non
permanet. Sin minime permanet: malum efficit. In solo igit̄
deo bonū ipsūm existit. Quare solū boni nomē o æsculapi: na-
tura boni nequaquā. Neq̄ enim id capere pōt materiale corpus
confectū undiq̄: & oppressum prauitate: laboribus: doloribus:
cupiditatibus: iracundia: deceptionibus: stultisq̄ opintonibus:
ac nugis. Deterrimū tñ oīum id cēse o æsculapi: quod unū quod
q̄ horū: q̄ dixerim: summū credit̄ eē bonū. Fugiendū ī primis
malum est: uētris luxus: malorum omnium somes. hinc error

no

Ventris Luxus

hic boni priuatio. Equidē īgentes deo gratias habeo qui de na-
 tura boni cogitāri: mihi sententiā hanc certam infudit. quod in
 mundo bonū esse non possit. Siquidem mundus congeries est
 malorum: Deus autem boni: uel bonum: dei exuberans pleni-
 tudo: Supereminētia quippe bonorū circa essentiā sincere ful-
 gentes atq; purissime. Neque forte sunt essentiā dei. Audiendū
 sane id assero o. æsculapi: essentiā dei: si ullā deus habet essen-
 tiam ipsū bonū esse. Pulchrum uero & bonū in mundo: aut
 in mundi partibus inuenire non licet. Nam quæcunq; sen-
 sus mouēt: idola sunt. & uanæ quædam admirationes. Quæ
 uero sensuū organa subterfugiūt: ad pulchrū bonumq; pertinet
 Vtq; acies oculi: deū nō cernit: sic neq; pulchrū bonūq; cogno-
 scit. Hæ siquidē partes: dei sūt integerrimq; illius ppriæ cogna-
 tæ: inseparabiles p̄cipuæq; dilectæ: ut has ip̄e deus amat: sic ab
 his ip̄e deus amatur. si deū percipere poteris: pulchrum quoq;
 bonūq; percipies. perfulgens omnibus illustratū a deo. Pulchri-
 tudo. n. sine comparatione. Sine mutatione bonum. Deus enī
 comparationē mutationēq; nullā obmittit. Quemadmodū er-
 go deum pulchrū bonūq; noueris: ita sane: ex cæteris uiuenti-
 bus cū a deo se cerni nequeāt: nunq; cōmunicandū. Si deū quæ-
 sieris: pulchritudinem ipsam quæres: quæ tandē ad id ferat uni-
 ca uia est pietas cognitioni coniūcta. Quapropter ignari morta-
 les: & a pietatis semita de uii: hominē quoq; bonū nominare nō
 uerētur. cum boni notitiā uerā habere nullā possit: sed malis irre-
 titus & illaqueatus sit malūq; bonū esse cēseat: īsanabiliterq; ma-
 lis uratur: eorumq; iacturā: priuationēq; formidet. Omnibus
 deniq; machinamētis uiribulq; cōtendat: ne unico solum malo
 p̄matur: uerū & ī numerū mala magnitudinēq; augeantur. Ta-
 lia sūt o. æsculapi decora hominum atq; bona: q̄ nec fugere nec
 odisse ualemus. oīum/nāque difficillimū id existit. ob eā potissi-
 mum causam: quia nos illis uti oportet atq; uesci: uisq; orbari:
 uiram agere nullo modo possimus.

Quod summū Malū Hominibus ignorare deum:
 Vo ruitis mortales: cbrīi q̄ merū ignoratiæ cōbibistis
 9 Gum id ferre nequeatis: euomite. Viuite sobrii: ocu-
 lis mentis inspicite. Quod si minus porestis omnes..

normis

faltem qui possunt: id agant: Ignorantiæ pestis omnē terrā subuertit. animāq; corrumpit corporis uiclis inclusam. neq; sinit eā salutis iter asciscere. ne permittite uos in lacū corruptionis mortisq; submergi. Respirate iam respirate: ad fontem uitæ recurrite. Illumq; qui uos introducet in aditū ueritatis: capescite. Ibi fulgidū lumē nullis imixtū tenebris. Ibi nullus ebrietate delirat sed oēs sobriū uigilāt: atq; mētis oculis eum; qui uideri uult: acutius intuentur. Is nec auribus percipitur: nec cernitur oculis. neq; sermone profertur. Sola mens eum p̄spicit: sola mēs prædicat. In primis autem oportet uestē: quā circumfers: exuere. Indumentū inscitiae: prauitatis fundamētum corruptionis uinculum: uelamen opacū: uiuā mortem: sensitiuū cadauer: sepulchrum circūuertile. domesticū deniq; furem. Qui dum blanditur: odit. dum odit: inuidet. huiuscemodi est: quo circumtegeris umbraculū inimicū. Ad seipsum te deorsum raptat. ne forte cōspiciens ueritatis decorē: ad proximū bonū hulus oderis prauitatem: neue huius insidias: quas in te assidue machinatur: aliquando præsentias hoc aciem interiorq; sensuum hebetat: & obtūdit. Crassa illam materia suffocat: abhominabili fastidiosaq; ebriat uoluptate: ne audias unquā: neue p̄spicias ea quæ iure & audienda sunt: & in primis inspicienda.

ff sola mēs
in
re rationem

Nihil eorum Quæ sunt interitus: Sed mutationes: Decepti Homines interitum nominant. Ad tatiū.

E anima & corpore o fili dicēdum. quoniam mō ī mortalī aīa: quātaq; sit agēdi uirtute: in concretionē dissolutioneq; corporis. Mors ad horū nullū attiet. Thanatos enim .i. mors cōceptus quidē est mortalis appellationis: uel uanū quiddā: uel p̄ ablationē primæ litteræ. thanatos. i. mors. pro eo quod dicit̄ athanatos. i. īmortalis. Thanatos enī interitum significat. At nihil eorū: quæ in mūdo sunt iterit. Si enim secūdus deus est mūdus: necnō īmortale uiuēs: īpossibile ē īmortalis animāris partē aliquā interire. Quæcūq; mundo insunt mūdi sunt mēbra. homo præferrim animal rōale. Primus omniū uere sēpīternus: īmortalis: īgenitus deus omniū auctor. Secūdus deinde ad illius imaginē: mundus ab eo genitus. & ab eodē seruatus: nutritus: & īmortalitate donatus, uelut a p̄prio

12
patre uiuens quidē semp: & īmortalis. etenim semp uiuēs quidē
semp & īmortalis et. n. semp uiuēs: & sempiternū: hoc inuicem
differūt: quia sempiternū quidē ab altero factum nō est. sicut:
siebat a seipso: nō ab aliquo factū fuit: quia fit semp. Sempiter-
num enī quatenus sempiternū est omne: pater autē ille sui ipsi-
us sempiternus. At uero mundus: a patre semper uiuens īmor-
ralisq; factus. Quantumq; materiæ fuerat subiectum patri. pa-
ter ipse corporeum agens & in molem congregans: id totū spe-
ricum reddidit. Imprimens qualitatem materiæ existenti īmor-
tali: rationeq; materiæ sempiternum habenti. Plenis autē ideis
omnibus qualitates pater miserens in speram: uelut in gyrum
omni qualitate circumscripsit. Exornare autem uoluit id: quod
post ipsum est. quasi īmortalitate fultiens omne corpus: ne ma-
teria ab huius congressu discedere uolens: in suā deformitatē ite-
rum resoluator. Quando. n. incorporea erat materia o fili: de-
formior erat. habet hæc quoq; materia qualitates qsdā exiguas
reuoluta crescēdi pariter & decrescēdi natura: quā hoīes mor-
tem uocant. Huiuscemodi autē cōfusio circa terrena uiuētia. Cœ-
lestiū q;pe corpora unū atq; eundē seruāt ordinē: quē. s. primū
a patre suo sortita sunt. Seruatur autē ipse a restitutioe cuiusq; in-
dissolubilis. Restitutio uero cōstitutionis corporū terrenorum:
ipsaq; dissolutio in corpora dissolubilia: & immortalia restituit.
Atq; ita sensus priuatio fit: nō destructio corporum. Tertium
quoq; animal homo ad imaginē mundi genitus secundum pa-
tris uoluntatem sese habens præter cætera terrena uiuentia: nō-
modo cum secundo deo cognationē habet: uerum etiam intel-
ligentiam primī. Secundum plane deum utpote corporalē sen-
sus cōprehendit. Primū uero deū: ut incorporeā: bonāq; men-
tem mente consurgit. TATI. Id ergo animal nōne destruitur?
TRIS. Melius melius ominare o fili: ac insuper meditare qd
deus: quid mundus: quid animal immortale: quid animal dis-
solubile. Scito quoq; mundum adeo simul atq; in deo: hominē
uero a mūdo & ī mundo cōsistere principiū atq; comprehensioq;
oīum & constitutio deus.

Quod in solo deo pulchrum ac bonum: Alibi uero nequa-
quam. Ad æsculapium.

Eri o Aesculapi perfectā edidi orationē in praesentiarum
h autē necessariū esse arbitror: ut de sensu breuiter differamus. Sensus ac motus in hoc potissimū discrepare uidentur: quia hic quidē secundū materiā: ille autē secundū essentiam est. mihi tamem uterque conuenire uideat: neque distingui in hominibus ratione. Intus animātibus sensus nūc unitus est: in hominibus autē intelligentia. Ab intelligentia quidē intellectus differt: quemadmodū a diuinitate deus. Diuinitas. n. a deo. intelligentia uero ab homine puenit. Haec sermonis est soror: aut utraque sibi inuicem instrumenta. Nā neque sermo absque intellectu pronūciat: neque intellectio absque sermone prodit in lucē. Quāobrem sensus & intelligentia in homine: tanquam connexa cōspirant inuicē. Neque enim sine sensu intelligere: neque sine intellectu sentire ullomodo possumus. Intellectionē tamē absque sensu intelligere possibile est instar eorum. qui in somnis phantasmata uident: tamen quoque uident utraque operationes insomniorum uisionibus exterius: sensu autē ex somno in uigiliā suscitari. In animā praeterea corpus. homoque unitur. quotiensque utraque sensus particulae sibi consentiunt. tunc intellectio concepta mente dispōit. Mēs omnes notiones cōcipit. bonas quidē: quoties a deo semē infundit cōrrarias autē: cū a dæmonibus quibusdam spmata iaciuntur. Nulla profecto mundi pars est dæmonū praesentia destituta. horū lumē ab ipso deo totū descendit. Demū denique trāssusus in hominē: semina pprie oratiōis in spergit. Mēs autē cōspersa seminibus praegnās inde parit adulteria: stupra. homicidia: patricidia: sacrilegia: diuinorum cōtēptū: iugulationes: euerfiones urbiū: pestes hominū: & reliqua omnia quaecunq; malorum sunt opa dæmonū. Dei plane semina pauca: at illa quidē magna. pulchra bona. uirtus. s. tēperantia: pietas: pietas autē dei cognitio. Deum quae recognoscit: bonis relectus omnibus: notiōes diuinas assequit notiones inquam haud multorum similes. Quaedecausa si qui huic se cognitioni dedicant: nec ipsi ualgo placet: nec uulgas illis. In sanire demum putantur: risumque reportant. Interdū etiā odio habentur: contumeliis afficiunt: uitaque priuantur. Improbitate enim hic habitare diximus: terramque illius esse prouinciā. Terram dico nō mūdum totum: ut impii quidem obloquuntur: ue

rumtamen homo deo deuotus: q̄ primū diuinā prægustauerit
 uisionē: obliuioi reliqua omnia tradit. atq; etiā quæ reliquis ho
 minibus mala sunt: huic ut bona cōtingūt: cōsulcti prudenter:
 & ad scientiā singula referenti. quodq; mirandū est: mala semp
 in bona penitus cōuertāti. Sed iā ad sermonē de sensu iterū rede
 amus. humanū est: sensum cū itellectione cōiūgere. Nā om
 nes: ut supra retuli: homines itellectione fruunt. Cæterū secū
 dum materiā unus: alter secūdū essentiā. Qui enim prauitatis
 seruus est materialis. a dæmonibus quoq; ut diximus: intelligē
 di semen accepit. At si qui bonitatis animæ sunt: horū naturam
 ipse utatur. Deus enim oīum auctor: efficiens autē oīa: sibi ipsi
 cōsimilia reddit. Hæc tamē genita bona in operatiōis usu steri
 lia. Mūdi nā quæ reuo latio generatiōes exagitās: qualitates effi
 cit. Quasdā ificiēs: maloq; sedās. Quasdā defensans: bonoq;
 purgās. Mundus o æsculapi sensum motūq; possidet. nō huma
 no sensui motuiq; cōsimilē: sed potētiorē sane atq; admodū sim
 pliciorē. Nā sensus & intelligētia mūdi: id unū est. Cūcta .i. fa
 cere: ac resoluere. Diuinæ uolūtatis organū: hac potissimū rati
 one cōstructum: ut a deo semina suscipiens uniuersa: eaq; tuto si
 nu recondens: omnia quidē cōponēdo producat. oīa rursus au
 ferat diuidēdo: atq; istar agricultoris p̄iti: quodcūq; nimis adul
 tū est: amputat. ut statuitis tēporū interuallis: reuifescat. Nec ē
 quicq; cui uitā mūdi ipse nō præstet. Simulq; uitæ locus est: ē
 atq; etiā ititutor. Corpora uero ex materia in differctiā cōstāt:
 horū qdā ex terra qdā ex aq; ex aere alia: ex igne quoq; p̄ multa
 uniuersa certe composita. Quædā tamē cōgesta magis: nōnul
 la uero simpliciora. Illa grauia: hæc leuia. Velocitas autē agita
 tionis: illius uarietate generatiōē qualitatis iducit. Spiratio. n.
 crebra existēs: corporibus qualitate una cū supabundantia uitæ
 suppeditat. Deus igit̄ Cosmi. i. mūdi pater. Cosmus autē eorū
 quæ in cosmo: & cosmus quidē dei filius. Quæ uero in cosmo
 sub cosmi ditione cōsistūt. ac iure cos mus appellatus ē. Omnia
 siquidē uarietate generationis .i. exornat. necnō ide
 sinentia uitæ operatione perpetua necessitatis: celeritate elemen
 torū: cōmixtione: ordine genitorū Ipse igit̄ Cosmus. i. ornatus
 necessitate simul: & merito nōinatus ē: aiāntiū oīum sensus & in
 tellectio. Quæ ex externis ifluūt ab eo: qd̄ cōrinet inspirata.

Cosmus autē quæcunq; ab ipsa origine susceptus a deo perpetuo seruat. Deus profecto: nō ut quibusdā uideēt: sensit. menteq; capus est. It. n. miseri pressi perperā obloquūtur. Quæcūq; sunt o Aesculapi in deo simul: atq; a deo pēdētia: parti p corpus agētia: partim mouētia per essentiā animalē: alia per spiritum uiuificantia: alia uero receptracula defunctorū. Rectius autē dicemus deū talia nō habere: sed ut ueritatē ligdā exprimamus: ipsū esse cūcta farebimur. Nec ea qdē ab extimis capere: ad extima nihilominus porrigēt. Id est sensus & itellectio dei. Vnde nulli unq; futurū est tempus: in quo existentīū aliqd in nihilū euanescat. Quoties uero existentia dico dei: dico thesaurū. Nā existētia ipse deus aplectit. Extra hunc nihil ē. extra nihil ipse. Hæc tibi o Aesculapi intelligētī: uera uidebūt ignorātī autē: incredibilia. Intelligere. n. ipsum credere est. at nō credere: proculdubio ignorare. Sermo siquidē meus ad ueritatem usq; cucurrit. Mēs quoq; ampla: & a sermone ad certū quiddam deducta: ueritatē atigit. Deniq; cōprehēdens oīa: eaq; iueniens cōsona illis: quæ interpretabat e uestigio credidit: & in ipsa fide decora foeliciter requieuit. Quæ igitur de diuinis dicuntur: intellecta creduntur quidē: nō intellecta negātur. hæc autē de intelligentia dicta sufficiant.

Mercurii Trismegisti Clauis ad Tatium.

Esternum o Aesculapi sermonē ascripsi tibi. Vñ æquū h est hodiernū Tatio dedicare: eoq; magis id operæ precium: quo disputatio præsens: omnium ad illum a nobis antedictorum cōpēdiaria quædam summa futura est. Deus & pater & bonum o Tati naturam eandem: immo eundem actum habent: Illa siquidem augmenti: diminutionisq; appellatio est: q̄ circa mutabilia & imutabilia. i. humana & diuina uersāt. Quorum unumquodq; ille uult esse: alibi uero actum: quemadmodum in aliis demonstrauimus: diuinorū atq; humanorū quæ quidem in hoc intelligere necesse est. hulus actus uoluntas est: hulus essentia uelle cuncta subsistere. Quid est deus & pater & bonum? nisi ipsum esse horum omniū nondū existētium? Quin etiam existentia ipsa horum dum sunt: id deus: id pater: id bo-

num: cui nihil aliud ex omnibus applicatur. Mundus enim ac
sol eorum: quæ sunt secundū participationē pater: nō tamen ut
uentibus uitæ bonitatisq; causā. Quod si hoc ita se habeat: com
prehensus agitur a uoluntate boni: sine qua: nec esse unq̄. nec fieri
potest: Cum filioꝝ pater. tum p̄creationis: tum ēt alimēti: per
solū appetitū boni suscipiēs. Nā bonū actiuū est: id alteri conue
nire: quā illi nequit. Quod cū accipiat nihil: uniuersa uult esse:
Nō dico o Tati uniuersa facit: facies enim lōgo quodā rēpore:
deficiens ac indignū est. Siquidē interdū facit: interdū cessat: ege
nū quidem & quātītatis: pariter & qualitatis. Nōnūq̄ qualia &
quanta disponens: alias horū contraria. Deus autem & pater &
bonum: eo ipso quod oīa est. Tale igitur ei quidē ista præcipere
potest. Etenim hoc uult esse: & est. Et ipsum maxime uero ipsi:
nam cætera oīa p̄pter ipsum. Propriū quippe boni: o Tati sese
notum præbere id bonū est o Tati. TATIUS. Visionis pater
bonæ & pulchræ nos participes reddisti. Vnde meæ mētis ocu
lis uisione quasi iam expiatus est. TRIS. Neq; uero quēadmo
dum solis radius: fulgore nimio corrumpit oculos: calligātesq;
reddit: sic ipsius boni conspectio. Illustrat enim: atq; oculi lucē
eo magis exauget: quo q̄s capere magis potest itelligibilis splen
doris influxū. Velocior est & acutior diuina lux ad penetrandū
īnocentiāq; & īmortalitate singula complens. Qui nitorē hūc
a corpore uberius haurire p̄nt: Obdormiūt sæpenumero a cor
pore ad aspectū pulcherrimū: quēadmodū Celiū & Saturnus
nrī progenitores assurgūt. TAT. Vtinā & nos pater. TRIS.
Vtinam o fili. Ad huc tamē ībecilliores sumus ad conspiciēdū.
Tunc autē poterimus mētis oculos eleuare: bonūq; decorē incō
prehensibilēq; prospicere: cum nihil de illo prorsus dixerimus.
Eius cognitio diuinū silentium est: & intenta omnium applica
tio. Qui id intelligit: nil potest aliud cogitare. Qui id meretur:
nil præter ipsum aliud intueri. Qui id audit: nil audire post ip
sum: neq; corporis ēt sui mēbra mouere. Vniuersis p̄fecto cor
poris sensibus motibusq; solutus: intrepidus agit. Nam qui
totum circumlustrat undiq;: mentem totam quoq; irradiat:
animam abstrahit totam a corpore: totam in essentiam deni
q; dei trāfiguratur. Impossibile. n. o fili aīam hoīs: ī corporis sæce
dii

iacentem diuinā assumere formā. Neq̄ licet etiam del pulchritudine contueri: nisi quis ante in deum fuerit reformatus. TATI. Quonam pacto id dicis o pater! TRISME. Omnis animæ distributio o fili. TATI. mutationes autem quonā modo interim distribuētes. TRIS. Num in his q̄ generatim diximus audisti: quēadmodū ab una mūdi totius anima: uniuersæ profluunt animæ per omnē mundum tanq̄ distributæ circūcurrentes! Harū utiq̄ animarū mutationes permultæ: partim sane in melius scēlitiusq̄: partim aut̄ in cōtrariū: Nā reptiliū quædā in aquatilia trāsmutant̄: aquatiliū animæ in terrestria migrāt terrenorū in uolatilia scandūt: aereorū uertuntur in homines: hominū deinde immortales animæ ī dæmones transeunt: demū in deorū chorū scēliciter reuolant. Chori deorū gemini. uagantium unus: nō uagantiū alter. Atq̄ hæc est suprema animæ gloria. Anima uero in corpus humanū delapsa: siquidē mala perseuerauerit: nō gustat immortalitatis quicq̄, neq̄ bono etiā fruitur. Reuoluto autem itinere in reptilia præcipitās: hæc utiq̄ adiudicatio ponatq̄ est animæ malæ: prauitas animæ: ignorātia. Aia naturæ rerū bonique inscia: orbata oculis: corporis sese passionibus implicat. Aia .i. mali dæmonis ritu corrupta. seipsam ignorās abiectis corporibus: mōstrisq̄ deformibus: fuit. Corpus suū uelut onus isestū circūfert: nō p̄siciens corpori: sed ob ignorātiā subiugata. Cōtra uero uirtus aiæ cognita est. Eruditus. n. re uera: bonus: pius: diuinus. TATI: Qui hic est o pater! TRISME. Qui nec loquitur. nec audit multa. Qui duobus sermonibus: seu dicendis siue audiendis: intēdit: & pugnat in tenebris. Nam deus: & pater: & bonū: nec lingua pronuntiatur: neq̄ percipitur auribus. Cum hæc igitur ita se habeant in omnibus: q̄ sunt ex eo: quod seorsum ab illo esse neq̄unt: sensus insunt. Inter cognitionem aut̄: ac sensum multum itereff. Sensus enim superantis motus existit cognitio: scientiæ terminus. Scientia dei donum. siquidē una quæq̄ scientia incorporea mēte utens ut organo: mēs autem corpore. Quāobrem utraq̄ in corpora: tam intelligibilia. tum etiam materialia recurrunt. Ex oppositiōe. enim & cōtrarietate cōstare omnia necesse est: neq̄ aliter se habere possibile est. TATI. Quis igitur materialis iste deus. TRISME. Mūdus: pulcher quidem: nō tamē bonus. etenim ex materia cōstat: passionibusq̄ subicit̄. Primusq̄

15
est eorum: quæ patiuntur. Secundus autem eorum quæ sunt. Indigus
præterea suapte natura factus: aliquando semper existens: in gene-
ratione atque genitus: qualitatibus & quantitatibus omnium genitura.
Mobilis enim. Omnis autem materialis motio: generatio dici de-
bet. Intelligibilis quoque status hoc pacto: motum materiale agit.
Quoniam mundus sphaera est. id est caput nec supra materiale quicquam. Quæ
admodum neque aliud sub pedibus intelligibile: at materialia cun-
cta: Mēs uero caput in circulum agitarum. id est secundum naturam ca-
pitis motum. Quotcumque igitur contigua sunt: capitis illius pel-
liculæ: que sane anima est: immortalia nata sunt: quasi corpus sit in anima
constitutum: animamque habentia: plena sunt corpore. Verum quicquid
a pellicula procul in qua sunt: quæ magis participat animam: corpus
existit. totum uero animal est. Itaque mundus ex materiali quodam
& intelligibili compositus est. Mundus animal primum: homo se-
cundum: post mundum animal. Primum autem animalium reliquorum. quod
cumque uero animæ munus conceditur aliis. homo quoque possidet
Neque solum non bonus sed malus est: utpote mortalis perperdit
Mundus enim non bonus: quia mobilis: non tamen malus: quoni-
am immortalis. Homo autem tum quia mobilis: tum est quia mor-
talis: malus esse censetur. Anima hominis in hunc uehitur mo-
dum. Mens in ratione: ratio in anima: anima in spiritu: spiritus in
corpore. Spiritus peruenas arteriasque sanguinemque diffusus: ani-
mal undique ciet: moleque corporis suspensam sustinet: atque cir-
cūfert. Unde decepti quidam humorem sanguinis animam existima-
runt. nos plane latuit: quia in primis oportet spiritum ad animam
usque manere. deinde sanguinem coalescere: uenasque & arterias ca-
uas extendi: demum resolui animal: eamque mortem corporis esse.
Ex uno autem principio cuncta dependent: principium ex uno atque so-
lo. Et principium quidem mouet: ut rursus extet principium. Ipsum ta-
men unum præstat: nec ab unitate discedit. Tria igitur hæc sunt.
Deus pater bonum. & mundus: & homo. Mundus deus habet: mun-
dus hominem. Mundus dei filius: homo genitura mundi. Neque enim
ignorat deus hominem: sed curam eius habet: ab eorum cognosci se
uult. Hæc unica salus homini: cognitio dei. Hæc ad olympum
ascensio. Ex hoc uno dūtaxat anima bona: neque interdum quidem
bona: alias autem mala. at secundum necessitatem. TATI. Quo
modo id asseris omni Trismegiste! TRIS. Hoc inquam assero

animam pueri contemplari seipsam: nondū ex natura sua pro-
pter corpus egressam: nondū enī corpus omnino cōpactum est
ac seipsam undiq; pulchrā conspicerē! Nā haud corrupta, est ad-
huc a corporis passionibus: mundi totius aīa tuncq; dependēs.
Cum uero compactum est corpus: animāq; in sui molē disper-
git: & distrahit: tunc illa obliuioni subiicitur. pulchritq; ac boni
uisiōe priuatur. Obliuio aut ipsa improbitas est. Idēque accidit iis
qui egrediuntur ex corpore. Recurrente .n. aīa in seipsam. spiri-
tus in sanguinem: anima ī spiritū cotrahit. Mēs a uelaminibus
libera & diuina existens: suapte natura igneum sortita corpus: p
loca omnia circūuagatur: animamq; iudicio iusto ac merito sup-
plicio derelinqt. **TATIUS.** Quo pacto id ais o pater! **TRIS.**
Mens quidē ab anima: anima uero a spiritu separatur. Indumen-
tū mētis anima. Indumētū animæ spiritus: Coitelligere oportet
o fili cū dicente auditorem: atq; cōspirare: auditūq; acutiore
uoce dicentis habere. Harū o fili uestrū cōuolutio in corpore ter-
reno cōsistitur. Siquidē nudā secūdū se mentē ī terrea sistere mo-
le penitus impossibile. neq; enim potis ē terrea sēx mētē adeo
diuinā suscipere: neq; tantū numē patibili confirmatū corpore
sustinere. Assumpsit ergo mens animā uelut amictū. Quinēt
aīa diuina existens uehiculo spiritus utit. Spiritus animal totū
pcurrit. Itaq; cū primū mens a terreno corpore soluitur: propri-
um mox subit amictū igneū: uidelicet corpus: quo sane quādiu
circūtecta est: īterreū corpus turgescere nequit. Terra nāq; ignē
minime sustinet: tota siquidē ab exigua sintilla cremaret. Qua-
de causā terrene moli circūfusus est humor: quasi quodā ad com-
bustionē ignis obstaculū: qui cū acutissimus ac uelocissimus sit
omnium diuinorū cōceptūū singulorum comprehendit elemē-
torum corpora. Etenim ipse cœlorum artifex: igne potissimū
ad suā fabricā utitur. Opifex quidē totius utit omnibus. oīs autē
faber iis: quæ sunt circa terrā. orba nanque igni mens hominis
ad humanāq; dispositionē dūtaxat idonea. diuina cōstruere ne-
quit. Humanā certe anima: non oīs quidem: si pia beataq; di-
uina: postquā uero huiuscemodi aīa p mortē a carcere corporis
est exempta: cū omnis subierit uirtutis: pietatisq; mandata: cer

te aut mens: aut deus efficit. Cerramē autem religiosæ pieratis
hoc est, **Recognoscere deum: iniuriā iſerre nemini.** anima ta-
men impia in natura propria remanet: ac ſeiſpſam nīmiū cruiat
corpus quærit quod igrediatur terrenum & humanū. Aliud q̄p
pe corpus quam humanum: animam non capit humanā: ne-
que fas eſt in corpus animā ratione carentis: animā rationalem
corruere. Lex enim diuina generationē tam nephariam prohi-
bet. **TATI.** Quo igitur modo cruiatur o pater hōis anima!
Quodue ſupplicium huius animæ grauius!. **TRIS.** Impieras o
fili mi Tati: cuiusnam ignis ardētior flamma: q̄ impietatis eſt!
Quænam fera mordax ita corpus lacerat: ut impietas laniat ani-
mam! Nonne uides quot malis animus premitur impius! Hen-
ſic fili uociferatur ipius animus. **Vror: abſumor: qd agā nescio.**
Deuorant me miſerum mala undiq̄ cōfluentia: nō uideo quic-
quam: heu miſer: non audio. Tales afflicti ſunt animi uoces.
Talis naturæ congrua mulcta nō qualē tu forte ſili: & alii quidā
arbitrantur: quibus uidetur anima noſtra: poſtquam eſt huma-
nam exuta figuram in corpora degenerare brutorum. Hic enim
impius error: uerū caſtigationis eius modus alter. Mens utiq̄
cū dæmon efficitur: ad obſequium dei iubetur igneum capeſſe
re corpus: inde in animam tranſſuſa nephariam: cauſam flagel-
lis uerberat peccatorum. his aīs uerberatus iniquus ad neces: cō-
uitia: obiurgia. rapinaſq̄ uarias ſeſe uertit. ad ea deniq̄ per quæ
delinquunt homines. uniuerſa delabitur. At cum i ſanctā mens
inſluit animam: extollit illam ad ſapientiæ lumen. Hæc anima
poſtmodū nnnquam ſomni torpore languescit: ſed & uerbis pa-
riter: & operibus humano fert opem generi: iuuatq̄ modis om-
nibus ſuum ſemp æmulata parentem. Quamobrem oportet o
fili nos agentes deo gratias obſecrare: ut bonæ mentis parti-
pes efficiamur. in melius quidem anima migrat: in deterius nū-
quam. Eſt etiam animarum communitio quædam deorum. ani-
mæ communicant hominū animis. Deus ſe communem ſingu-
lis exhibet. præſtantior enim cunctis ille. Cuncta autem illo
ſunt imbecilliora. **Mundus deo: homo mundo: homini bru-**
tum ſubiiciatur. Deus ſuper omnia eſt: & circa omnia.

16
Impietas

Dei radii actus existunt: mundi radii sunt naturæ: radii uero hominis artes atque scientiæ. Per mundum exercentur actus. itaque in hominem: per mundi radios naturales descendunt. Naturæ per elementa: homines per artes atque scientias. Hæc utique mundi totius administratio ex unius natura dependens: perque unam materiem recte discurrens: qua nihil ualidius: nihil diuinius: nihil denique magis unitum. Hominum ad deos: ad homines deorum communio. Iste bonus est dæmon: anima: quæ hoc plena est: beata est: misera uero: uacua. **TATIUS**. Quanam ratione id ais o pater? **TRISME**. Scito mi fili: quia anima omnes habet ipsum bonum promerere. De hac enim presens nobis est sermo: non de ministro huius: quem supra diximus: ex iudicio demissum ad inferos. Anima: mentis presentia destituta: nec agere quicquam: nec dicere potis est. Sæpe uero mens extra animam: quo quidem in tempore nec audit: nec uidet anima: sed animali similis est ratione carenti. Tanta est potentia mentis: quæ animam huiusmodi deserit: implicitam corpori: & ab eadem tractam ad infera. Talis anima fili mi mentem nullam habet. Ideoque nec hominem hunc appellare phas est. Homo siquidem animal est diuinum: nec est cum terrenis brutis: sed cum diis celestibus comparandus. Quinimmo si audendum est uerum sateri: homo uerus uel coelicolis est præstantior: uel: saltem pari sorte potitur. Etenim quicumque coelum descendit ad terram coeli limitem deserit. Homo autem ascendit in coelum: illudque mentem Nec enim fugit quæ ima sunt: quæ uel sublimia. Ac reliqua omnia diligenter inquirat. Quod que maius est terram quidem haud dimittens in coelum attollitur: tam ampla est humanae naturæ potestas. Quapropter audendum est dicere. hominem quidem terrenum. Deum esse mortalem. Deum uero caelestem: immortalem hominem. itaque horum uirtute duorum: hominis. scilicet. ac mundi: gubernantur singula. uni deum cuncta subiciuntur.

MENSI AD MERCVRIVM.

Esine tam diu differere o Trismegiste Mercuri. Sile: iam dante dictorum reminiscere: Etenim sensum tibi meum non pigebit exprimere. eoque magis: quo multe & uarie iter mortales de mundo deorum opiniones pererrant. **TRIS**. Equidem ut ingenue fatear huius rei ueritatem nondum teneo ipse. ergo mi domine puram exprime ueritatem. nam unicum te elucidare talia posse

17
cōfido. MENS. Audi me igitur o fili. Tempus: deus: & uniuersum: sic se habent. Deus æternitas: tēpus generatio. Deus æternitate: æternitas mundū: mūdus tempus: tempus generationē efficit. Dei quasi essentia est: bonū pulchꝛ beatitudo: sapientia æternitas essentia. ipsum idem. mūdi ordo. temporis transmutatio. generationis mors & uita. actus dei mens & anima. æternitas perseueratio: atque immortalitas: mundi institutio. & restitutio. tēporis augmentū & diminutio generationis denique qualitas. Aeternitas ergo in deo. in æternitate mundus. tempus in mūdo. In tēpore generatio. æternitas extat circa deum. Mundus in æternitate mouetur: tempus terminat̃ i mundo. generatio cōplectitur in tempore. fors itaq; omniū deus. essentia uero æternitas. Opus æternitatis est mūdus. factus quidem nō aliquādo: factus autem semper ab æuo. Cū uero nunquā cesset æuum: nūquam cessabit & mundus. Cumq; sit mundus æternitate comprehēsus: nulla mūdi pars iterit. TRISME. dei uero sapientia quid est? MENS: Bonū: pulchrū: beatitudo: omnis uirtus & æuū: unde immortalitatē præstat æuum: perseuerantiam materiæ tradens. Origo enim materiæ pendet ex æuo: quemadmodū ex deo æuū. Generatio qdē ac tēpus naturæ geminæ: & i cœlo sūt & i terra. i cœlo sane imutabilia sūt. Hæc duo atq; immortalia i terra mutabilia corruptioniq; obnoxia. Aeternitatis aīa deus est: aīa mundi æternitas: terræ aīa: cœlum: Deus in mente: mēs in anima: anima autē i materia. omnia uero ista per æuū: totū hoc corpus: in quo corpora oīa anima mēte: deo q; plena: intima mūdi replet: cōplectitur extima: uitā omnibus hæc sugerit. extrinsecus quidē: igenti huic perfectōq; animali mūdi: intrinsecus autem cæteris quæ insunt mundo uiuentibus. Supraq; in cœlo: quod idem est: oīa sistens i sra uero i terra: generationē agitans. Mūdū profecto cōtinet æuū. siue p necessitate: seu prouidētia: uel natura. Et siquid aliud quis cogitat: uel cō cogitabit unquā: id omne deus agit. Actio dei potestas insuperabilis: cum qua nec humanā: nec diuinam ullā comparare quis audeat. Caue igit̃ o Mercuri: ne quid infernorū: ne quid ē sup norum dei simile censeas. nam a uirtute penitus aberrares. Nil quippe simile est. quod dissimile solumq; & unum est. Neque cuiquam putes eandem quæ deo uim adesse. Quid enim

post illum tale: & ad immortalitatem: & ad qualitatis transmuta-
tionem: quid autem praeter hoc aliud deus efficiet: neque enim in otio-
sus est deus: nam ociosa forent omnia. Cuncta siquidem plena
sunt deo: otium uero in nullis mundi partibus reperitur. non enim
perfecto uanum est otium: tum secundum id quod agit: tum etiam
secundum id quod agitur. uniuersa fieri necesse est: ac semper
fieri secundum loci cuiusque naturam. Agens non uni praesens est
tantum: sed omnibus nec unum dumtaxat uerum uniuersa produ-
cit. Nam efficax existens in se ipsa potestas: in iis quae facta sunt
minime sufficiens est. Sub ipsa enim sunt opera ab illo progeni-
ta. Age: contemplare: pro me subiectum tuo conspectui mun-
dum: atque eius diligenter circumspecte formam. inuolabile cor-
pus: quo nihil antiquus per omne quidem adultum ac uirens. Inspi-
ce praeterea mundos septem suppositos: ornatu mirifico fabri-
catos: ordine sempiterno: cursu suo differenter complentes auum
plena lumine singula: ignis uero in illis nullo modo. Amicitia
enim contrariorum. dissimiliumque commixtio. lumen institu-
it illustratum ab actu dei: bonorum omnium genitoris: totius or-
dinis principis: septemque mundorum ducis aeterni: lunam uero caeteris
praecurrentem: naturae organum: inferiorum materiam transmutan-
tem. Terram in mundi medio sitam: pulchri mundi subtelium
nutrimentum terrenorum omnium: eandemque nutrimentum. Meditare numquam
mortalium immortaliumque uiuentium medium uero quasi cōsiniū utrorumque
mortalium uidelicet atque immortalium: lunam ipsam circueuntem:
Anima rursus omnium plena: propriis ab ea motibus agitata:
partim quidem circa caelum: partim uera circa terram: nec ea quae
dextra sunt ad sinistra: neque leua ad dextra. Item nec supera ad in-
fera: nec infera itaque ad supna. Quod autem haec omnia geita sint o dul-
cissime mi Mercuri: nequaquam nunc opus est. ut me differente perdi-
scas. Nam corpora sunt habentque animam: & mouentur. Haec autem
in unum congregari absque congregantis uirtute impossibile est. Opor-
tet igitur aliquem esse talem ac penitus unum. Nam cum multi: ua-
riique sint motus: & dissimilia corpora: unus autem ordo uelocitatis
in omnibus: impossibile est duos aut plures esse factores: neque
enim ordo unus probaretur in multis. Praeterea qui inter illos
ineptior esset: potentiori nimirum iuderet: ex quo seditio quae-
dam exoriretur. Itaque si unus eorum auctor mutabilium aialium exti-

risset: cuperet quoque immortalia gignere quemadmodum ge-
 nitor immortalium affectaret mortalia. Quin etiam una existente ani-
 ma: unaque materia ad quam illorum potissimum fabricatio pertinet
 Quod si ad utrumque: ad quam provincia maior: sic autem cogi-
 ta. omne corpus uiuens seu mortale siue immortale ex materia
 constat & anima. omnia sane uiuentia corpora animata sunt:
 non uiuentia uero nuda pene in omnia. Anima quoque
 similiter secundum seipsam suo propinqua parenti: uitae cau-
 sa est. uitae autem causa est quilibet immortalium. Quoniam
 igitur modo: mortalia uiuentia differunt a mortalibus: itaque ab im-
 mortalibus immortalia: esse itaque horum omnium auctoris praeter
 ceteris est praecipuum. Nam anima una: uita una: una quoque materia. Quis
 nam iste quis alter praeter unicum deum: Num alteri cuiusquam
 soli deo conuenit creare uiuentia: Unus itaque deus mundum unum
 est confessus. & solem unum. unicam lunam. unam quoque diuini-
 tatem. Ipsum uero deum quot credimus esse: Unus igitur singula
 facit in multis. Num censes arduum quiddam & laboriosum deo
 uitam: animam: immortalitatem: mutationemque efficere: Tu enim
 tot tantaque potes: uides: audis: odras: gustas: tangis: loqueris: gra-
 deris: spiras: intelligis. Neque alter est in te: qui uidet: quiue au-
 dit alter. Nec loquitur unus: graditur alius: hic odorat: ille gu-
 stat: hic spirat: intelligit ille. At unus haec omnia praestat: neque est
 possibile: est illa sine dei materia fieri. Vt enim qui cessat ab iis:
 non est amplius animal: sic qui ab illorum constructione cessa-
 ret: minime deus esset. id autem suspicari nepharium. Quod si con-
 cessum nihil in rerum natura consistere. cui non inlit naturalis
 quidam agendi uigor: simulque certi operis executio: quanto ma-
 gis asseuerandum est deo non deest potestatem omnium & effe-
 ctum: Nam quicquid ociosum: imperfectum: imperfectum dice-
 re deum nephas. facit igitur omnia deus. Nunc mihi id paulum
 temporis o Mercuri totus adesto: ipsum te mihi dedito: opus dei
 confestim intelliges. Hoc opus adesse necessarium erat: ut essent ea
 quae sunt: quae uel fiebant: & quae fient in posterum. Id autem o
 suauissime mi Mercuri uita est: id uero pulchrum. id autem bo-
 num: id denique deus. Sin autem perieris: ut haec tibi per exem-
 pla operum ante oculos ponam: aduertere quod tibi accidat generare uo-
 lenti. non tamen illius hoc simile. ille siquidem non diffunditur uo-

luptate: non habet operis adiutorē. Suapte natura efficax: ui propria operans uersatur: in opere semper existēs ipse: quodcūq; fecerit unq;. Si quodā influxū suū ille subtraxerit: deficiente uita: i mortē corruēt uniuersa. Cū uero uiuant oīa: unaq; sit uita cunctoꝝ: unus est deus. Rursus si oīa uiuētia sunt: & quæ i coelo uidentur: & q̄ iacent in terra: una autē uita cunctoꝝ manat ex deo atq; ipsa & ipse est deus. ab uno fiunt oīa cōditore. Vita uero est unio mētis & aīæ: mors at non pncies concretōꝝ: sed unionis pluriū dissolutio. Imago ergo dei æuū: æui mūdus: mundi sol: solis at homo. At uero mutationē quandā populi mortē eē arbitrantur: ob eam causam: quia moles resoluitur corporis. uita se reuocat in occultū. Equidē o dilecte Mercuri: mūdum quidē mutari hac te doceo rōne: quia quædā illius pericule in occultū iugiter habeūt: nunquā tamē interire illum existimato. Hæ pfecto mūdi sunt passionēs: reuolutio. s. atq; occultatio. Reuolutio quidē cōuersio: occultatio at renouatio est. Omniformis pterea mundus formas haud sane aduētitiās: peregrinasq; suscipit. uerū ipse eas in seipso coagitat: et omniformis mūdi similis erit: at si unitam formam habuerit. In hoc erit mūdo deterior. Quid itaq; dicemus ad hec: ne obsecro in ambiguo resistamus. Quod enim in diuinis ambigū nōdum cognitū: unā igitur habet ideā. huius autē idea propria cū apectū fugiat oculoꝝ: incorporea est. formasq; per corpora singula exprimit. Neq; ulla te prorsus admiratio teneat: quia sit quædā icorporalis idea. est enī qualis idea sermonis & in scriptionibus apices. uidentur. n. per multū excedere: planæ tamē ex natura: leuesq; sunt. Meditare aut quod nūc dicetur audientius: quod que uerius et asseretur: quæadmodum homo nequit sine uita uiuere: ita nec deus uiuere potest: nisi bona producat. Hæc. n. dei uita: hic eius: actus agitare singula: uitamq; omnibus inspirare. Quædā uero eorum quæ supra diximus: certā quædā requirunt intelligentiā. Considera in hoc exemplo: qd potissimū significare uelim. Omnia sunt in deo: nō tanquā in loco posita. Locus enim corpus est immobile: atq; ea quæ posita sunt: motu carēt. Locatur quippe aliter in corpore: aliter in phantasia. Cogita singula cōtinentē: cogita nihil esse quā icorporalis natura capacius: nihil uelocius: nihil ualidius: ipsumq; oīum capacissimū: uelocissimū: poten-

19
tissimū. Sic iterū a teipso incipiēs meditare: atq; animæ tuæ p̄-
cipiro: quæ citius quā precipies euolabit. Iubeto inquā: ut trāse-
at in oceanū: illa prius quā iasseris ibi erit: ide ubi nunc est: ne
quaquā discedēs. Iubeto iterū ut in cœlū uolet: nullis penis ege-
bit: nihil eius obstabit cursui: nō solum incendium: nō ætheris
amplitudo: nō uertigo cœlorū: nō siderū reliquorū corpora qn
penetrās oīa: ad supernū corpus usq; trāscendar: Quineriam si
uolueris globos omnes transire cœlorū: quodq; superius est i
uestigare: id quoq; tibi licebit. Aduerte quāta sit animæ tuæ po-
testas: quāta celeritas. Tu ne potes ista! Deus nō possit. Hoc igitur
pacto cōtemplare deū: ut in se ipso intelligētias ocs habentē
habentēq; seipsum ceu mūdum penitus uniuersum. nisi te deo
equaueris: deum nunq̄ intelliges: nā simile semper a simili suo
cognoscitur. Extende teipsum in magnitudine sine termino. Emer-
ge ex corpore. totū supergredere tempus: æternitas esto. Sic de-
um deniq; noueris ipossibile nihil in teipso supponēs. Teipsum
īmortalc̄ puta: cōprehēdere cuncta potentē: scientiā omnē atq;
omnē pariter artē. Omni sublimitate sublimior esto: oī fundo
profundior: sensusq; factorū tuorū singulos in te colligito: ignis
aquæ: aridi: humidi. Adesto simul mundi partibus oībus: cœ-
lo: terræq; mariq; per omnē ætatē: extra corpusculi tui uentrē
habitato: per mortē nihil īterire putato. Cuncta hæc simul cō-
prehendito: loca: tēpora: moles: qualitates: & quantitates: sic
deum intelligere poteris. Cōtra si animā tuā in corpus demerse-
ris. ipsaq; abieceris: iisq; te uerbis in centū prostraueris: neq; scio
quicq; neque scire etiā ualeo. uastū horreo maris fundū: in cœ-
lū uolare nequeo. nō noui quid nūc sim: nō noui quid sim futu-
rus in posterū. Quid tibi cū deo: neque enī potes: cū sis malus
corporisq; fetidi seruus: ipsū pulchrū: bonūq; percipere. Extre-
ma uero prauitas nō recognoscere deū. At uero cōfidere: atque
sperare se bonū aliquādo reperire posse: uia quædā diuina est:
ad bonū recto tramite ducēs: facilisq; & peruia. passim proce-
dētī tibi seper. occurret ābulāti: nauigāri: die: nocteq; loquētī:
pariter atque tacētī. Nihil est enī i rerū natura: quod nō aliqua
præ se ferat diuinitatis imaginē. TRISMEGISTVS. Nōne i ui-
sibilis deus: MENS. Religiosius loquere. Trismegiste. nā quis
illo lucidior: Ille q̄ppe oīa ob eā causā fabricauit: ut eū p̄ singu-

la cerneret. Hæc dei bonitas: hæc eius uirtus est. Illum fulgere per omnia: nihil est uel in corporeis etiam inuisibile: mens ipsa inlectione uidetur. Deus in operatione conspicitur. Hæc hæc tenus enodata tibi sint Trismegiste: cætera omnia ipse per te iam perscrutaberis: neque falsa ueritatis imagine decipieris.

Mercurii ad Tatium de cõmuni.

Ens quidem o Tati ex ipsa dei essentia: si qua tamen
m est eius essentia: nascit̃. Hæc qualiscũque sit: sola se-
ipsum sincera cõprehendit. Mens igitur ab essentia dei
nequaquã diuisa: sed illi potius eo modo connexa: quo solis cor-
pori lumen. Hæc mens deus est in hominibus: atque ideo non
nulli ex hominum numero: dii sunt: eorumque humanitas est di-
uinitati quæ proxima. Etenim bonus demon deos quidem prædi-
cat immortales homines aut mortales deos. In animalibus aut
irrationabilibus mens illa natura est. Nam ubicũque anima: ibi
quoque mens: quemadmodum ubicunq; uita: ibi etiam anima in
uiuentibus: absque rationis discursu. Anima est uita uacua men-
tis: mens quippe adiutrix est hominũ animarum: eas in bonum
propriũ reuocans. In animalibus ratione carentibus cum na-
tura cuiusque operando concreditur. in animis hominũ resistit
interdum: atque repugnat. Anima siquidẽ infusa corpori: a uo-
luptate atque dolore continuo deprauatur. ex corporis. n. com-
mixtione uoluptas & dolor: ceu riuuli quidã scaturiunt: in quos
madens anima suffocatur. Quibuscunq; igitur animis mens
præsides: suo illa fulgore illustrat: earum moribus malisque resi-
stens: quemadmodum uero medicus eruditus ægrotantis cor-
pus doloribus afficit. urendo illud: atque secando recuperandæ ua-
litudinis gratia. eodem modo mens uoluptuosam affligit animam
ut radices uoluptatis euellat. ab hac. n. ois animæ morbus: mor-
bus animæ grauissimus: impietas est. opinio autem non ad bonum
prorsus ullum: sed ad malum potius allicit. At uero mens illa re-
pugnans: sic animæ bonum procurat. ut sanitatem corporis: me-
dicus quotcunq; hominum animæ mentem nequaquã sortitæ sunt
gubernatricem eandem: quæ & brutorũ animæ patiuntur. Di-
mittit eas mens cupiditatum imperio ad quarum expletionem
ardenti quodam impetu perferuntur: rituque ferarum immode-

rate & irascuntur: & cupiunt. Quodq; deterius est: nec finē imponunt libidini ullum: nec maiorū inueniunt passionūq; terminum. Hicce uelut littorem: ut uindicē deus legē proposuit. TATIUS. Hic o pater disputatio illa de fato: quam i superioribus imperfectam reliquimus reuiuiscit. Nam si decretū sit quosdam adulteros: quosdam fore sacrilegos: cur aliquis inde mulctatur? quando quidē cōpulsus fati necessitate deliquerit. TRISME. Omnis sunt fati opera filii. absq; illo nihil est corporaliū: nō bonum: sine illo quicq; pōt: nō malū fieri sine illo. Decretū est eū quid turpe quid cōmiserit pati: ille ob id cōmittit: ut patiat inde quodcunq; patitur quando cōmiserit. Ceterum de fati ac delictorum supplicis: in aliis diximus. Præsens uero nobis est sermo de mente. Quid mens ualeat: q̄ differens in hominibus ac brutis sit eius instinctus atq; iterum quo modo in brutis quidē non est mens ipsa beneficia: in hominibus aut libidinis impetū cohibet: iracundiæ restinguit ardorem. ex quo sequitur: ut inter homines: irracionales quidam: nonnulli rationales existāt. Cū cti uero homines fato: generationi: transmutationi subiiciuntur Initium quippe: sinisq; fati duo hæc: generatio. s. ac transmutatio. Et homines uniuersi idquidē patiuntur: quod instituit fatū Verum rationales illi: quibus diximus mentem eū gubernatricem assistere. non eodem modo: quo cæteri patiuntur: imo ab improbitate alieni: existentesq; nō mali: patiuntur minime malum. TATIUS. Quomodo rursus hæc ais o pater? TRIS. Adulter nōne malus. Homicida nonne malus. Homo nō adulter patitur: sed quemadmodū adulter. Non homicida: sed quē admodum homicida. Qualitatem transmutationis effugere impossibile est: sicut & generationis effectum. Prauitatem uero mentem habenti uitare licet. Quamebrem ego mi filii bonum semper dæmonem audiui dictantem: qui si litteris quæq; monimenta mandasset: mira quædam in dies humano generi emolumenta conferret. Solus ille mi filii tanquam ipse pro me genitus deus: uniuersa conspiciens: diuina in nos effudit oracula. Hunc equidem audiui sic aliquando prædicantem: unum omnia sunt. præsertim intelligibilia corpora uiuimus potentia: actu: æternitate. Mens huius bona: quemadmodum & eius.

anima bona: cū id ita se habeat: nihil est intelligibiliū ab intelli-
gibili distans. Potest preterea mēs princeps omnium atq; anima
dei: quæcūq; uult efficere. hæc ille. Tu igitur ista considera: &
ad hūc quē inferā sermonē de fato: mente arrectisq; auribus ad-
sta. Si diligenter litigiosas captiuunculas euitaueris: inuenies abs-
q; dubio: qd̄ mēs aia dei dominaſ oībus: tū ēt legi: ac cæteris
uniuersis neque aliqd̄ illorū: quæ ad fatū spectāt: ipossibile mēti
Ideoque humāus animus fato superiori nō tñ quæ fato subiecta
sunt. negligit. atq; ista sūt oracula bōi dæmonis optia. TATI-
VS. Vere diuine: atq; etiam cōmode tractasti hæc o pater. At
illud insuper mihi declares obsecro. Mentē in brutis operari na-
turæ modo dixisti: cum illorum affectibus cooperatē. Affectus
autē irrationaliū: ut arbitror: passiones sunt: mens ergo passio
quædā est. Sic enī passionibus cōformat̄. TRISMEG. Euge
fili bone: q̄ generose rogas. æquū est: ut tibi respondeā. Omnia
quæ insunt in corporibus icorporea: patibilia sunt: immo passi-
ones proprie sunt. Omnis motus corporeus: icorporea quoq;
mouetur a mente. Motus autē passio. Vtraq; ergo. tum quod
mouetur. tum etiā quod mouet. patiuntur. Hoc quidē domināſ
illud uero subiectū. Cum uero separatur a corpore: a passio-
bus liberatur. imo nihil usq; ipatibile fili. cūcta. n. patibilia. Sed
passio & patibile in hoc maxie differunt. q̄ unū agit. alterū pa-
titur. Corpora uero secundū se ipsa etiam agūt. aut. n. imobilia
sunt aut mouent̄. Vtrum uero sit horū: passio est. Incorpora-
lia aut operātur semper: proptereaq; patibilia sunt. Neq; te ap-
pellationes moueāt. Operatio. n. ac passio idē: uocabulo tamē
magis honorādo uti. nil obest. TATI. Perspicuā de iis ratio-
nem reddidisti o pater. TRIS. Illud præterea considera o fili:
quod duo hæc soli ex oībus aīalibus hominis deus ipse largitus
est sermonem. s. atq; mētem. Quæ quide eiisdē ac imortalitat̄
premiū esse censentur. Iis quisquis ad id quod decet: utitur: nihil
ab imortalibus discrepat. Quinēt corporis solutus cōpedibus:
ab utrisq; duceſ i chorū beatorū simul atq; deorū. TATI. Cæ-
tera præter hominē animātia: nonne sermone utunt̄. TRIS.
Non fili: sed uoce. permultū interest uocē inter atq; sermonem
sermo cūctis cōis hominibus: uox aut propria cuiusq; homi-
nis: propria etiam cuiusq; generis animātū. TATIUS. O pa

ter diuersa generā hominū diuersis utuntur sermonibus! **TRIS**
ME. Diuersis o fili unus etiam sermo: qui per interpretationem
huc atq; illuc trāslatus: unū deniq; uerbum existere reperitur:
Verbum idem apud ægyptios: per fasq; & græcos: sed uideris
mi fili uerbi uirtutem: & amplitudinem ignorare. Beatus deus
dæmon bonus: animam esse in corpore: mētē in anima: in mē
te uerbū pronunciauit: deum autē horū patrem asseruit. Verbū
itaq; : imago ac mens dei ē. est corpus quidē ideæ: idea uero ani
ma ē: purissimāq; materiæ portio aer: aeris anima animæ mēs
mentis deniq; deus. Deus uero circa omnia: simul atq; p omnia
mens circa animā: anima circa aerem: aer circa materiam. Ne
cessitas autem: prouidentiaq; : & natura organa mundi sunt: or
dinisq; materiæ. Etenim itelligibiliū unūquodq; essentia: essen
tia uero illorū: ipsum idem. A teorū quæ mundo insunt corpo
rum: unumquodque est multitudo. Corpora composita ipsū
idem habentia: atq; inuicē mutuo transeuntia: immortalitatem
ipsius eiusdem p̄peruo seruant. In cæteris corporibus: quæ cō
posita sunt: corporis cuiusq; numerus est. absq; numero consti
tutionē uel cōpositionem uel dissolutionē fieri: impossibile est.
unitates quippe gignunt atq; augent numerū: rursusq; solute: in
se numerū retrahūt. Materia qdē una: totusq; hic mundus: ma
gnus est deus: imago maioris: unitus illi: patris ordinē uolūta
temq; seruans: uitæ totius integra plenitudo. Neq; est in eo qcq;
per omnē æternitatē: restitutionēq; paternā: seu ad totum: siue
ad partē spectans: quod nō uita fruatur: neq; est uitæ expers in
mundo quicq; : nec fuit ante: nec erit. Uidentem. n. uoluit pater
eius: quādiu est: esse mundum. unde deum hunc esse necesse est
Quomodo possunt o fili in deo: in totius imagine: in plenu
dine uitæ esse quædam uita carentia! Priuatio uitæ corruptio ē:
corruptio uero pernitēs. Quonam igitur pacto pars ulla eius
quod incorruptibile est corrumpi: uel dei quicq; destrui potest!
TATIVS. Nonne o pater animalia quæ in mundo sunt: mū
di partes intereunt! **TRISME.** Rectius loquere fili. Erras. n.
in nomine: non moritur in mundo quicq; : sed composita cor
pora dissoluuntur. Dissolutio mors non est: sed mixtionis reso
lutio quædam. Soluitur autem unio: non ut ea quæ sunt
intercant: sed ut uetera iuuenescant. **TATIVS.** Cum

fit quædam operatio uitæ: nonne motio quædam hæc est: atque
hiccirco quid in mundo immobile? TRISMEGISTVS. Nihil
o fili. TATI. Nunquid immobilis tibi terra uideetur? TRIS. Mini-
me: sed multis motibus agitata. sola tamē hæc quodāmodo sta-
bilis. An non ridiculū esset ipsam nutricē oīum concipientē: par-
turientēque singula motu carere: impossibile enim aliquid absque mo-
tu parere: nec minus ridiculum: quantū id corpus sterile nuncu-
pare. Nihil enim aliud ipsius immobilis appellatio: quā sterile quid-
dā significat. Totum hoc o fili generatim considera: quod est in
mundo: aut crescendo: aut decrescendo mouetur. Quod uero mo-
uetur: id præterea uiuit. singula tamē uiuentia: haud eadē eē neces-
se ē Simul quippe mundus uniuersus existens: totus quidē immo-
bilis. partes autē eius agitabiles undique: nihil tamen corruptioni
subiectū: sed appellationes quædam falsæ homines turbant. Neque
enim generatio uitæ creatio est: sed latentis explicatio uitæ. neque
mutatio mors: sed occultatio potius. Cū hæc igitur ita se habe-
ant: immortalia cuncta. Materia quidē uitæ spiritus est. mens ani-
mæ. Ex mente uiuēs omne profluit. Omne igitur uiuens per mē-
tem: permāet immortale. Maximo uero omnium immortalis est ho-
mo: qui deum capit: qui diuinæ conformatur essentiae. huic. n.
soli ex omni uiuentium genere: deus ipse congregatur. nocte qui-
dē per somnia: die crebrius per portenta: perque oīa sibi futura
prænuñciat. per aues: per intestina: per spiritū: perque sibyllā: pro-
pter quam uere dicitur homo scire quæ sunt: quæ fuerunt: quæ
mox uentura trahantur. Illud autem in primis animaduertas si-
li mi uelim: quod unū quodque genus uiuentium reliquorum: propriam mū-
di prouinciā habitat. humida quidē aquā. terrestria terram. aerē
uolatilia: homo autē his omnibus utitur: terra: aqua. aerque: &
igni. Cœlū suspicit: sensuque illud attingit. deus uero circa omnia
simul atque per omnia. Actus. n. est omnium: atque potestas. nā
arduum quiddā est o fili. deum percipere. Hunc quoties intueri
uolueris: aduerte mundi ordinē: atque ordinis eius ornatū. Ad-
uerte necessitatē eorum: quæ sensu percipiuntur. prouidentiamque
eūctorū: quæ facta sint ante: & quæ quotidie fiūt. Aduerte ple-
nam uitæ materiam: talem ac tantum deum cum omnibus bo-
nis: & pulchris diis. dæmonibus: atque hominibus incedentem
TATIVS. At istæ o pater operationes quædam sunt. TRIS.

Ah fili unde hæc: nisi ab ipso deo proficiscuntur? num Ignorās
 q̄ quemadmodū mundi partes sunt cœlū: aqua: terra & aer: eo
 dem modo dei membra: uita: imortalitas: necessitas: prouidē-
 tia: natura: anima: mens! Horumq̄ omniū perstipatio: ipsum
 bonum: neq̄ sit aliquid usq̄: nec est factū: ubi deus ipse nō adsit
TATIUS. In materia ergo pater. **TRIS.** Materia fili mi seor
 sum est adeo. ut locus ille proprius assignetur. Quid aliud illū
 existimas: q̄ rudē: indigestamq̄ congeriē hanc existere posse!
 ne credas nisi formerur: Quod si formatur: ab aliquo certe for-
 matur. Operationes enim formandi: partes dei esse diximus.
 A quo ergo uita donantur animantia singula! A quo sūt imor-
 talia: quæ imortalitatis munere perfruuntur! A quo mutantur:
 quæ mutabilia sunt! siue materiam: seu corpus nuncupaueris:
 dei actus esse memēto. Actumq̄ materiæ materiæ rōnē, actū
 corporeū corpore rōnē. actū essentiæ: essentiæ rationē. idq̄ om-
 ne: neq̄ quicq̄ est in omni: quod nō sit ipse deus. Itaq̄ nec ma-
 gnitudo: neq̄ locus: neq̄ qualitas: nec figura: neq̄ etiā tempus
 circa deū. Omne enī est. Omne at̄ circa oīa: atq̄ per oīa. Hoc
 uerbū o fili cole atq̄ adora. Cultus at̄ dei unus est: nō eē malū.

Mercurii ad tatum Filiū suum de generatione & ipositione si-
 lentii. Tatus.

N communibus pater sermōibus per ænigmara quedā
 ac sine declaratione ullius adiunctionis: de deitate tra-
 ctasti. asserens ante regenerationem saluū fieri neminē
 Equidē dum ascendebas in montem: supplex tibi rūc astiti ob-
 secreaus. ut mihi regenerationis rationem aliquando referares:
 id. n. solum restabat tunc mihi discendum. Tunc demū spopō
 disti te reuelaturū: cum a mundo forem alienatus. Ecce iam pa-
 ratus sum pater: a mente mea mundi deceptiones excussi. Tu
 ergo serua promissa. Regenerationis modū uel palā: uel clācu-
 lum: ut lubet ediscere. Ignoro o Trismegiste: q̄ ex materia quo-
 q̄ semine natus fuerit homo. **TRIS.** O fili contēplatiua in si-
 lentio sapia: semen eius uerum bonum, **TA.** quonam serente
 pat̄: hoc. n. ignoro. **TRI.** Volūtate dei mi fili. **TAT.** Et quā-
 ti est qui nō est genitus expers enim intelligibilis essētiæ. quod
 si aliter se habeat: qui gignitur: deus erit dei filius. **TRISME.**

Omne in omni: constans ex omnibus potestatibus. TATI.
ænigmata singis o pater: neq̄ patris more cum filio loqueris.
TRISME. Hoc genus o fili nō eruditur. uerbū quotiens uult:
sub insinuatione quadā in dei memoriā reducitur. TATI.
Impossibilia infers: ac nīmū uiolenta. qua propter his cupio
cōtradicare. TRIS. Admodū discrepas a paterno generē Tati.
TATI. Ne inuideas mihi pater: legitimus. n. sum filius. Age
præcor: regenerationis modū me doce. TRIS. Quid dicā fili
quod dicam: præter hoc nō habeo quicq̄: q̄ uerū cerno specta-
culū: ex dei benignitate mihi iam oblatū: unde in corpus sum
imortale translatus sumq̄ nō ille qui prius fuerā: ac mens nup
effectus hoc misterīū nō docetur. Vide hoc elemento formato
per quod uidere licet: per quod neglecta est a me prima cōposita
species. nō q̄ sum coloratus tactūq̄ ac terminū habeā. ab iis. n.
ipresentiarū alienus sum. TATI. In furorē me insanūq̄ mentis
oelstrū o pater nīmū concitasti: impresentiarū me ipsum haud
uideo. TRIS. Utinā fili carissime tu quoque te ipsū non dor-
miens trāscurrisses: instar eorū. qui somno insomniis occupāt.
TATIVS. Dic age: quis est regeneratiōis auctor. TRISME.
Dei filius homo: unius uolūtate dei. TATIVS. Nūc mutum
o pater ac stupidū reddidisti: ipse quoq̄ a pristino statu me-
tis alienatus: eandem aspicio imarū rerū caractere magnitudi-
nem: in eoq̄ mendatiū Mortalis enim species per dies singulos
transmutatur hæc ad tempus utpote falsa in augmētū: derrimē
tumque uertitur. quid ergo uerum Trismegiste? TRI. Quod
non perturbatū. non determinatū: non coloratum: non figura-
tum: non concisum: nudum perspicuum: a seipso comprehensi-
bile: intransmutabile bonum: ac penitus incorporeū. TATI.
Insanio iam re uera mi pater. cunq̄ sapientem abste sperassem
me fieri: efuscemodi cognitione: sensus obtuli sunt. TRISME.
Sic accidit fili: nam sursum latum ut ignis: & deorsum latum ut
terra: & humidum uelut aqua: necnon spirans ut aer: quomo-
do ipsum sensu percipies? non durum: non molle: non densum
non penetrabile: solum potentia: atq̄ actu considerandum. qui
uero potest: oret: ut generationem quæ in deo est: intelligat.
TATIVS. Impotens ego sum pater. TRIS. Absit hoc o fili:
recurre in te ipsum: & cōsequeris. uelis: ac sic. Purga sensus cor-

fili bone: observa singula diligēter. Sic enī te quoq; decet orātē
 sub diuo: occidēte sole: ad austrū oriente uero: ad eurū faciē uer-
 tere. TRIS. Vniuersa mūdi natura hūc audiat hymnū. Audi
 terra: audite turbines imbriū. o silue filete: cātaturus sum creato-
 rū oīum: rotūq; & unū. Audite cœli: gescite uēti: circulus im-
 mortalis dei o rōnē istā exaudiat: Cano iā creatorē oīum. terra-
 rum distributorē: cœlū æquilibrantē: iubentē ex oceano aquam
 undiq; fluere dulcē: ad hominū alimētū: iubentē ignem fulgere
 supernæ adactionis hominū: atq; deorū: Agamus illi oēs una
 uoce gratias: tranāti cœlos: naturāq; creāti. Hic mētis est ocu-
 lus: hic potentiaꝝ benedictionē libenter excipiet. O meæ uires
 laudate ipsū unū & oē Cōsonate uoluprati meæ oēs animi ui-
 res. Cognitio sancta: quæ tuo lumine fulget: per te lumen Intel-
 ligibile cantans: gaudio mentis exulto. Omnes potentiaꝝ me-
 cum una concinite. Constātia canta mecum. Iustitia mea per me
 iustū canat. Cōmunio mea totū ipsū laudet. per me canat ue-
 ritas ueritatē. Bonū nostrū: bonū denique canat. O uita: o lux
 a nobis in nos benedictio currit. Gratias habeo tibi pater: actus
 omniū potestati. Gratias ago tibi deus omniū potestas actuū
 Verbum tuū per me te laudet. per me mundus uerborū recipit
 sacrificiū hoc. meæ uires clamāt: totū cantant: uoluntatē tuam
 perficiūt. Tua uolūtas abs te in totū: sacrificiū uerborū ab om-
 nibus excipe. O uita totū quod est in me: salua. O lux totū illu-
 mina: spiritus deus. Verbū tuū me regit spiritifer opifex. Tu so-
 lus es deus. Homo tuus hæc clamat. per ignem: perq; aerē: per
 aquā: perq; terrā: per spiritū: perq; creata: Ab æternitate bene-
 dictionē inueni: qua desidero in uolūtate tua quiescā. TATI.
 Noui pater hūc hymnū abs te ex uolūtatē affectu eantatū: unū
 mundū artigi meū. TRIS. Intelligibilē dic mūdū fili. TATI.
 Intelligibilē dico pater. Ex tua siquidē cantilena: illustrata mihi
 mens est: quo fit: ut ipse quoq; ardeā amore canēdi. TRIS. O
 fili mi tati: ne sine pposito laudes cantato diuinas. TATI. Ex
 mēte cātabo mi pater. TRIS. Quæ speculor infundo tibi ge-
 nerationis prægenitor tati. TATI. Deo uerborū offero sacrifi-
 cia. o deus: tu pater tu dominus: tuq; mens: accipe sacrificia uer-
 borū: quæ requiris a me: te uolēte perficiuntur oīa. TRIS. Of-
 ferto fili hostiā patri do gratā: oratiōiq; tue iētus esto. TATI.

Gratias hęc tibi pater: qđ ista mihi pđicare uolueris. TRIS.
Gaudeo fili: qđ te bona quāplurima ex ueritate. quę sane sūt im
mortalia opera: id a me discens silentiū uirtutis annuncia nulli
cōmunicās regeneracionis mysteriū: ne tāquā calūniatores qui
dam reputemur. Etenim uterq; nostrū ad sufficientiā meditatul
est. ego quidē discens: tu uero prediscens: ex quo teipsum: pa
tremq; nouisti.

Mercurii ad Aesculapium Epylogus.

Voniā filius meus Tatlus: te absente: naturā oīum di
q scere uoluit. cūctari uero me noluit. Ipse utpote iunior ac
nuper accedens: ad cuiusque cognitionē: coactus sū plu
rima dicere: ut facilis illi foret atq; expeditus intuitus: operæpre
cium esse censui: ut ex multis eligēs potiora sūmatim nunc tibi
disputationē præcedentē repetā. Licet enim recū: utpote rerum
naturæ perito: per mysteria quædā percurrere. Quæ sensu per
cipiuntur: facta sunt oīa: fiuntq; quotidie. genita non a seipsis:
sed ab altero fiunt. Multa sunt genita. sensu patentia singula: dif
ferentiæq; nec oīno similia. quæcūq; gignuntur: pcedūt ab al
tero. Est ergo quis factor istoz: atq; is ingenus: ut genitis an
tiquior sit. Genita. n. diximus ab alio fluere. Nihil aut præter i
genitum: genitis esse potest antiquius. Factor quippe potentior
est & unicus: solusq; re uera sapiens uniuersa: cum nihil oīno
præcedat. Dominatur quoq; multitudini: magnitudini: actiōi
continuitati: genitorumq; omnium differentiæ. Præterea geni
ta uisibilia sunt: inuisibilis ille. ob id uero facit: ut uisibile fiat.
semper igitur facit. Dignū est itelligere: itelligēdo mirari admi
rādo se beatū uocar: patrē legitimū recognoscētē. Quid. n. dul
cius parente legitimo? Quis iste? Quomō cū reperiemus? An
illi appellationē dei soli decēs est attribuere: uel factoris: uel pa
tris? An tria pariter cognomēta: deū ergo cognominato. ppter
potentiam. factorem: ppter actū. patrē deniq;: propter bonū
Est enim potestas a genitis admodū differens: actus autē i pro
ductione cūctoz. Quāobré sermonis uarietate: uanitateq; di
missa. duo hæc i primis meditari oportet. genitorē. s. ac genitū
hoz nihil est mediū. nec qcq; pter hoc aliud. Cum ergo omnia

portis. solute ab irrationalibus materiæ ipsius ulroribus. TATIUS. Num ultores intra me sunt? TRISME. Nō pauci o fili sed
 horribiles ac multi. TATI. Ignoro pater. TRIS. En fili: hæc una est ultrix. ignorantia: secunda tristitia: tertia inconstā
 tia: quarta cupiditas: quinta iniustitia. sexta luxuries: deceptio se
 prima: octaua inuidia: fraus nona: decima ira: undecima teme
 ritas: duodecima uero malicia: hæc quidē sunt numero duodecī
 sub iis plures aliæ continentur. Quæ per corporis carcerē iclu
 sum: in tristem hominē sensibus pati cogunt. Absunt autē istæ
 ab eo: qui est dei frater clementia. Atque ita constat regenerati
 onis modus: ac sermo. Deiceps sileto mi fili: deūq; silendo lau
 dato: eoq; pacto diuina clementia nūquā a nobis aberit. Gaude
 deinceps mi fili: nam potestate diuina in contēplationē es uerita
 tis eleuatus. Descendit in nos cognitio dei: hac accedente: repul
 sa est ignoratio. Descendit in nos cognitio gaudii: hac præsentē
 tristitia penitus aufugit. in eosq; se uertit: qui ad eam parati sunt
 capiendam. Potestatem uoco ad gaudiū perducentē: constantiā
 cuiusuis proculdubio suauissima est. Cōplectamur igitur eam
 libentissime fili: ea enim cū primum adierit molliciem omnem
 prorsus expellit. Quartam uero nunc continentiam uoco: uim
 uniuersarum uictricem cupiditatum. Gradus hic o fili: iusticiæ
 fundamentum existit. Aduerte autem quo pacto a cunctis operi
 bus iniusticiam expulit. Iusti quidem effecti sumus: absente in
 iusticia fili. Sextam uoco potentiam in nos descendentē: commu
 nationem scilicet aduersus excessum. hoc deniq; discedente: inuo
 co ueritatem. aufugit mox deceptio: ueritas adest. Vide quomo
 do absolutum est bonum: ueritate præsentē. Liuor. n. discessit a
 nobis ueritatis enim innatum est bonum: cum uita simul: & lu
 mine: nec ultr: ire uindex accessit. Verum. Irices omnes repē
 tino quodam impetu reiectæ sunt Intellexisti fili regenerationis
 ipsius modum: denario præsentē numero: Intellectualis genera
 tio composita est: quæ duodenarium numerum reicit. Idq; ex
 ipsa generatione speculati sumus. Quicumque igitur propter be
 nignitatem generationis: quæ secundum deū est: sensum amit
 tit corporeum: seipsum cognoscit ex diuinis compositū: factusq;
 indecliuus: diuina potentia rota mente læratur. TATIUS. O
 pater concipio nō oculorum intuitu: sed actū mentis: qui per ui

res intimas exercetur . in cœlo sum : in terra : in aqua : in aere . in animalibus sum : in aboribus : in corpore : ante corpus : atq; post corpus . At id præterea mihi dicas uelim : quomodo ultrices te- nebrae : numero duodecim addecē potestatibus repellunt . Quis modus Trismegiste ? TRIS . Tabernaculum istud o fili est : ex zodiaco circulo constitutum : qui ex duodenario numero cōstat illo . Numeriq; undecim sunt : unus omniformisq; secundū ideas naturæ : ad hominis peruagationē : atq; circuitum Itaq; disiu- gatae quodammodo sunt adinulcem ultrices illæ . in agendo ta- men quodammodo cōiugatae . ut ecce inseparabile est ab ira te- meritas . Merito ergo secundum rectam rationem eatenus inter uallum : quatenus a potestatibus decem . i . a denario numero re- pelluntur . Denarius o fili animæ genitorē . Vita uero & lux ubi unitæ sunt : ubi unitatis ipsius numeri sunt : ex spiritu nati : itaq; unitas secundum rationem denarium complectitur : rursusq; de- narius unitatem TATIUS . Eia pater uniuersum uideo : meq; ipsum in mente conspicio . TRIS . At hæc est regeneratio o fili non adesse ulterius corpori : quantitate dimenso . Ob hanc pte- cto rationem : regenerationis mysterium protuli . ne simus ca- lumniatores totius : aduersus multos : quos deus ipse uult . TA- TI . Responde ad hæc o pater . corpus istud ex potentia constitu- tum : num aliquando dissoluetur ? TRIS . Caue ne id ulterius au- deas . Impossibilia profers : ac penitus erras mentisq; oculis ista loquendo impietate nimia profanaris . Sensibile naturæ corpus ab essentiali generatione procul admodum discrepat . unū qui- dem dissolubile idissolubile atq; . Illud mortale hoc imortale . An uero ignoras : quod & deus : & unus filius natus es ; TATI . O quam uellē o pater : analogiā illā per hymnū : quē dixisti au- disse te a pātibus dum ipse in octonario effem . TRIS . Octo- narium o fili cecinit ipse pīmander . Vnde te decet umbraculum soluere . purus enī ille pīmander : mens diuinæ potētiae : nō plu- ra mihi quam scripra sint aperuit . existimans me reliqua scruta- turū : hortatus me est ad decora officia : ex quo oēs q̄ in me uires sunt : cōcinūt . TATI . O pater audire hæc : & intelligere uelī . TRIS . Quietesce fili q̄esce in quā audies iā harmonicā cātilenā regenerationis : hymnū quē nūquā sic facile ppalarē : nisi tibi cō- ductorū cōsiderē . Nō docet hoc : sed oculit̄ in silētio . Vide me

25

● intelligere uolueris: horū recordare duorū: eaque esse uniuersa memento. nihilq; tibi erit ambiguū. nec supernorū: nec inferorū. seu diuinorū: siue mutabilium: aut patentium: aut eorum q̄ in tenebris delitescunt. Duo nempe cuncta sunt: genitor ac genitū. nec secerni alterū ab altero potest. neq; n. factorem absq; facto esse possibile est. utrūq; illorum idipsum existit: Itaq; neutrum disiungi licet ab altero. quēadmodū neutrorū a seipso diuidi. Si. n. ipsum faciens: nihil præter ipsum quod facit est aliud: simplex. n. est: ut semper est: ita semper est agens: idemq; sibi ipsi: & in existendo pariter: & in agendo. Nihil autem quod genitum: a seipso genitū est. non ergo seorsum factū a faciente: q̄ horum unū subtrahit: perdit & alterum: Vnus q̄ppe natura propria naturā semper alterā respicit. Si itaq; duo cōcessa sunt: efficiens & effectū. unita q̄dem sunt iuicē. sic tamen ut unū præcedat alterū uero sequatur. præcedens sane deus efficiens: se quens uero id quod est effectum. Quicquid id deniq; sit: neq; diffidat q̄ p̄iā iis quæ diximus uarietate rerum p̄territus: quasi tā diuersorū cōstructio: uel ardua sit: uel idigna: maiestate diuina. Vnica enī deo gloria: omnium cōstitutio: atq; idest. uelut corpus dei effector. Ab ipso profecto factore nihil malum. nihilque turpe. He siquidem passiones sunt. creata sequentes opera: quemadmodū æs rubigo. animata corpora: limus. At neque faber ferrarius induxit rubiginem: neque animati corporis genitor: cenum ac sordes. eodemque modo: nec deus etiam malum. Generationis aut̄ perseveratio. malū surrepere cogit eaque de causa mutationē deus rebus instituit: & ceu quandam generationis ipsius purgationem. Preterea eidem pictori figurare licet cœlum: terrā. mare: deos: homines: bruta: arbores: ac uita carentia. Deo uero uni: talium deerit agendorum facultas! O dementē: o cæcū & totius diuinæ cognitionis inexpertem. Nihil est. magis o æsculapii ridiculum: q̄ quod huic accidit. Nam dum se deum uenerari fatetur: ex eo quod creandi negocio curaue liberet: deum ipsum prorsus ignorat. quodque deterius est mortaliū illi passiōes ascribit: inuidiam: superbiam: ignorantiam: ibecillitatē. Nisi. n. faciat omnia: aut superbus est: aut potius ibecillis: quorum utrūq; nepharium Deus enī unicam propriamq; naturam habet idq; ipsum bonum est. Bonus autem: nec superbus est: nec impotēs.

ipsum uero bonum. deus est. Bonū quippe ipsa uis omnium agē
dorum. Quodcūq; genitū a deo genitum: idest a bono & ab
eo: quod omnia pōt. Vide quomodo ille quidē facit: quomodo
etiā illa fiunt. quod si comprehendere uelis. licet magnam ratio
nem perpulchram. atq; simillimā irueri. Aspice precor agrigul
torem. semina in terræ gremiū diffudentē. hic triticum: ordeū
alibi: alibi uero reliqui generis semina. Aspice eundem uites ma
losq; & ficus repastinantē: atq; āputantē: eodēq; mō deus ipse ī
coelū quidē serit ī mortalitatē: in terra uero mutationē: in totū d
niq; mundum uitā: atq; motū. Hæc autē haud multa sunt: sed
pauca. certoq; numero determinata. Cuncta enī quattuor sunt
ac deus & generatio: quibus omnia compræhenduntur.

FINIS EST OPERIS ELEGANTISSIMI
MERCVRII TRISMEGISTI

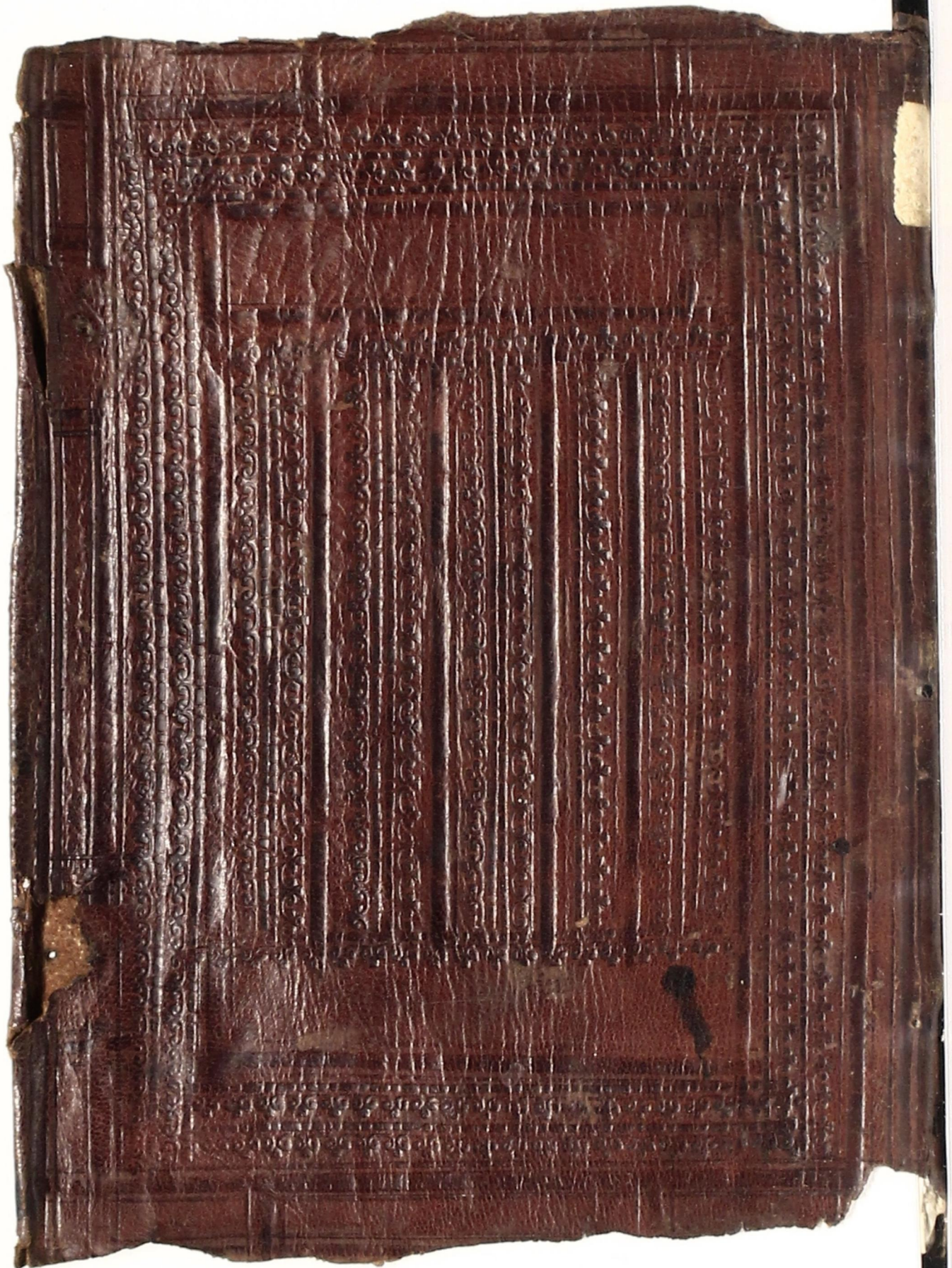
Mercurii Trismegisti per Marsilium Ticinum Florētīnū e græ
co ī Latinum Traducti Finis

Venetis Impressum per Maximum de butricis Papiensem
M.CCCCLXXXI. die. xxix. Iulii. 1491: 1177, 1

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

W. E. B. DUBOIS
Faint, illegible text in the middle section of the page.

Сейф!

II

с. 21628/н.1-4

к. 1, 2, 4 - наложение

к. 3 - квитанция